

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING
„OOST EN WEST”

INHOUD: Van het Hoofdbestuur. — Surinaamsche Weldadigheidszegels 1931. — Weldadigheidspostzegels voor Ned.-Indië. — Reglement. — Van Week tot Week. — Kunst, Kunstnijverheid en Huislijf. — Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften. I. Uit de Europeesche Pers. — II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche Pers. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verre Vreemde. — Eene Vrouw. — Nagekomen Berichten. — Berichten der Afdelingen. — Mededeelingen. — Voornaamste Bioscoop-Nieuws. — Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië. — In Nederland aangekomen Verlofgangers. — Met pensioen. — Mutatiestaat van 18 tot 25 November 1931.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Officieele mededeeling.

Nederland te Parijs in 1931.
Gedenkboek van de Nederlandsche Deelneming aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling.
Uitgave van de Vereeniging „Oost en West”, ten bate van het Steuncomité Parijs.
Onder Redactie van Dr. H. H. Zeijlstra Fzn., lid van het Hoofdbestuur van „Oost en West”.
Reeds hebben hun medewerking toegezegd Mevr. M. C. van Zeggelen en de heeren D. J. Balfoort, Prof. Dr. L. P. le Cosquino de Bussy, Prof. J. C. van Eerde, P. A. J. Moojen, Dr. J. Stroomberg, T. B. Roorda, K. van der Veer, Dr. L. J. van der Waals, Dr. F. C. Wieder en R. Zuyderhoff.
Het boek zal worden gedrukt op Kunststukpapier en rijk worden geïllustreerd. De prijs zal bedragen f 5.— ingenaald en f 6.50 in linnen stempelband.

GRATIS!

Zij die met of na 1 October 1931 als lid tot de Vereeniging toetreden (minimum contributie f 5.— 's jaars) ontvangen gratis het „Kolon. Weekblad” over het laatste kwartaal van dit jaar.

Surinaamsche Weldadigheidszegels 1931

In het bijzonder ten bate van het, ten gevolge van de crisis-omstandigheden, steun behoevende volkskind, zullen van 14 December 1931 tot 1 Juni 1932 in Suriname weldadigheidszegels worden uitgegeven, welke, gedurende dien termijn, in Nederland aan de postkantoren waar z.g. philatelistenloketten gevestigd zijn, verkrijgbaar worden gesteld.

De zegels, welke voor het gebruik gelijk gesteld worden met de gewone Surinaamsche frankerzegels, worden uitgegeven in 4 waarden:

Frankerwaarde	Kleur	Verkoopprijs
1 1/2 cent	zwart	3 cent
2 „	rood	4 „
5 „	blauw	8 „
6 „	groen	10 „

Van de in Suriname verkochte zegels komt het prijsverschil en van de in Nederland verkochte zegels de geheele verkoopprijs ten bate van het te Paramaribo opgerichte steuncomité.

Het ontwerp is van André van der Vossen, grafisch kunstenaar te Overveen — die ook de Surinaamsche weldadigheidszegels van 1928 en 1929 en de Surinaamsche en Curaçaosche luchtpostzegels ontwierp — en stelt voor een Surinaamsche vrouw, met kind op den arm, met de karakteristieke hoofd-

tooi en kleederdracht der kotto-missies. De uitvoering geschiedt in rotogravure door de firma Joh. Enschedé en Zonen te Haarlem. Het formaat is 25 x 30 m.m.

Weldadigheidspostzegels voor Ned. Indië.

Evenals het vorige jaar zullen van af 1 December a.s. gedurende één maand, derhalve tot en met 31 December d. a. v. in Nederlandsch-Indië worden uitgegeven en ook hier te lande gedurende denzelfden termijn aan de philatelistenloketten verkrijgbaar worden gesteld:

WELDADIGHEIDSPOSTZEGELS.

waarvan de extra-opbrengst dit jaar ten bate komt van de Vereeniging „Witte-Kruis-Kolonie” bij Salatiga, alwaar bijna 800 arme Inlanders worden verzorgd en werk vinden; blinden, kreupelen, zwakzinnigen, moederlooze zuigelingen, wezen, weduwen en ouden van dagen worden opgenomen.

De zegels zijn naar in Indië vervaardigde ontwerpen in plaatdruk uitgevoerd door de firma Joh. Enschedé & Zonen te Haarlem in het formaat ± 33 x 21 m.m.

Zij zullen verschijnen in 4 typen, te weten:

frankeerwaarde:	verkoopprijs:	kleur:
2 cent	3 cent	bruin
5 „	7 1/2 „	groen
12 1/2 „	15 „	karmijnrood
15 „	20 „	blauw

De weldadigheidspostzegels worden voor het gebruik gelijkgesteld met gewone Indische frankerzegels en zijn geldig tot en met September 1932.

Van harte wensken wij onze lezers op deze postzegels te koopen. Men offert zoo weinig en men dient er een goed doel mede.

Reglement

voor de

Studiecommissie van de Vereeniging „Oost en West”.

Vastgesteld in de vergadering der Studie-Commissie van 7 Januari 1928 en goedgekeurd in de vergadering van het H.B. van 28 April 1928.

Artikel I.

Naam.

De Commissie draagt den naam van:

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Weimarstraat 63, Den Haag
Telefoon 332739

In de onmiddellijke nabijheid van de tramlijnen 3, 5 en 12

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste

eischen van hygiëne en comfort

Zwembaden • Kuipbaden • Stortbaden

Stoom- en heete Luchtbaden

Zeezout-, Dennen-, Koolzuur- e. a. Baden

— Waterbehandeling — 5167

Leden van „Oost en West”.

Het aangewezen adres voor 1e kwaliteit **Melk en Melkproducten** is de N.V. Melkinrichting „DE NIEUWE LANDBOUW” 5443

DEN HAAG: SCHEVENINGEN:

N.W. Buitensingel 50 Wassenaarsche Str. 127

Telefoon 333855. Telefoon 550363.

J. M. MEERTENS

EFFECTEN EN ADMINISTRATIES
PASSAGE 82 — DEN HAAG
TELEFOON 115384 5292

Fa. J. H. van Andel

Huishoudelijke Artikelen,

- Electriche Apparaten - 5432

Electro Vapour Radiatoren, G. E. Koelkasten

Willemsparkweg 30, Tel. 25882, A'dam Z.

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

„Handelsschool voor de praktijk”

De overgang van school naar kantoor.

Eenjarige Dag- en Avondschool.

Stenografie . . . f 10.— per cursus van 3 maanden

Machineschrijven f 10.— per cursus van 3 maanden

Aanmelding van leerlingen dagelijks. 5237

Laan van Meerdervoort 650

TELEFOON 338202.

5064

**Fa. BASTIAAN JANSEN
KLEERMAKERIJ**

DAMES- EN HEEREN SPORT- EN LIVREI-
KLEEDING EN UNIFORMEN NAAR MAAT

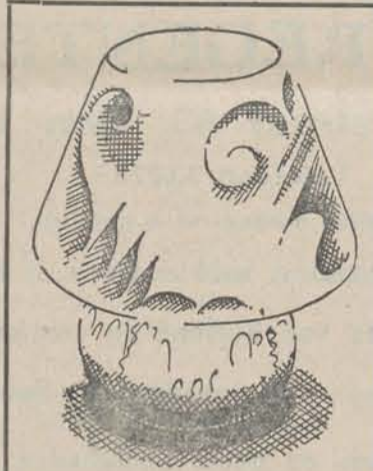
Reizigersbezoek op aanvraag door het geheele land
OLDEBARNEVELTSTRAAT 89, TELEF. 57557, ROTTERDAM

Van Oost naar West „Volkslux” is alles en... de rest”

Gij hebt in Indië veel te veel betaald en dat kunt ge ook hier weer doen. Gij kunt ook weinig betalen en een prul kopen, maar dat wilt gij zeker niet. Gij wilt iets

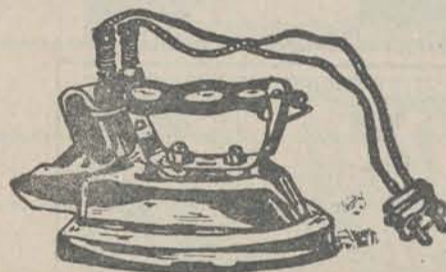
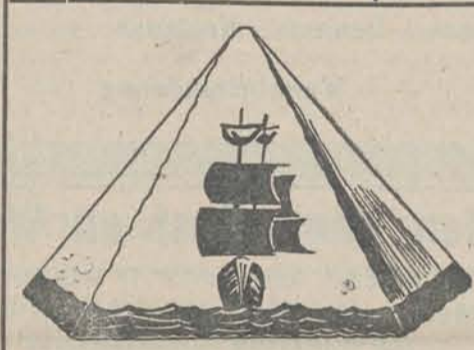
artistieks en toch ook een degelijk artikel

in Uw woning hebben en gij wilt daarvoor geen buitensporigen prijs betalen... Ziet dat is nu juist het principe van „Volkslux”. De naam zegt het reeds. Dit is

de zaak, die werkelijk degelijke luxe wil mogelijk maken voor gansch het Nederlandsche volk. — Gij brengt een mooie vaas mede, wij maken er voor U een mooie Lamp van, geheel gemonteerd, zonder beschadiging... f 1.75

Moderne perkamenten Wandlichten in vele soorten vanaf 90 cent. Prima Electra **Strijkijzer**, ook geschikt voor de Tropen compleet... f 2,95

„Volkslux”, Boekhorststr. 157, Den Haag
Eenige passen voor de brug 5300

UW KUNSTGEBIT

maken in harmonie met Uw gelaat en teint is ons een groot genoegen.
TANDTECHNISCH ATELIER
STUIJVESANTPLEIN 43 — DEN HAAG
Spreekuren 1-2 en 7-8 — Tel. 720428
5313

DE N.V. BEGRAFENIS-ONDERNEMING
„SIMPLICITAS”
VAN W. J. INNEMÉE & ZONEN te 's-Gravenhage
IS ONMIDDELIJK IN HET BINNEN-EN
BUITENLAND TE ONTBIEDEN VOOR REGELING
VAN EEN TRANSPORT, BEGRAFENIS OF CREMATIE
KANTOREN: DENNEWEG 71-73
GARAGES, KISTENMAKERIJ EN DRUKKERIJ: HOOIKADE 43-57
TELEFOON: 111314 EN 112890
5460

DOET UW VOORDEEL
EN LAAT PER KILO WASSCHEN

STOOMWASSCHERIJ N. V. GEBR. SMEELE

HAAGWEG 499-501 — LOOSDUINEN
TELEFOON No. 339214
VRAAGT TARIEVEN

5212

Tweemaal per jaar (in Februari en in Augustus) zenden wij, uitsluitend aan particuliere bloemenliefhebbers, gratis onze fraaie, in koper-diepdruk uitgevoerde prijscourant, rijk geïllustreerd met natuurgetrouwe foto's. Deze prachtige en duidelijke handleiding voor het aanleggen en onderhouden van 'n bloementuin ligt ook klaar voor U! Vraagt spoedig Uw exemplaar aan bij:

n.v. L. Stassen Junior
Hillegom - Tel. 2257

Bloembollen - Planten - Zaden
ALLE ARTIKELEN
WORDEN GELEVERD
ONDER GARANTIE

PRACHTIGE

PRIJSCOURANT GRATIS

Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”
5055

GEBR. VAN OOSTERHOUT - BREDA
GINNEKENSTRAAT 139 — BOSCHSTRAAT 10
TOLBRUGSTRAAT 12 — CERESSTRAAT 30
GINNEKENWEG 138 5291
**KOLONIALE WAREN - COMESTIBLES - FIJNE
VLEESCHWAREN - WIJNEN - ZUIDVRUCHTEN**

Wales Anthraciet

5302

If winter comes... met gure vlagen
Brengt „Abergpergw” U warme dagen

Firma J. W. Cahen, Leiden
v. d. Werfstraat 4 Telefoon 2697

KAWEE'TJES

HAARLEM

Vleeschhouwerij H. Houtman
Koninginneweg 46 — Haarlem

Het adres voor Indische families.

5113

UITGAVEN VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN
DEN HAAG
BATAVIA

5324

C. LEKKERKERKER

INDIË

620 PLAATJES OP 200 CARTONS,
FORMAAT 19½ BIJ 28 cm.,
MET TEKST, IN DOOS
Prijs... f 9,00

Wie opgroeiende jongens en meisjes in huis heeft en voor de wintermaanden een middel zoekt om ze gezellig en nuttig bezig te houden, schaffe zich deze platencollectie aan.

Tijdschrift voor Ervaringsopvoedk.

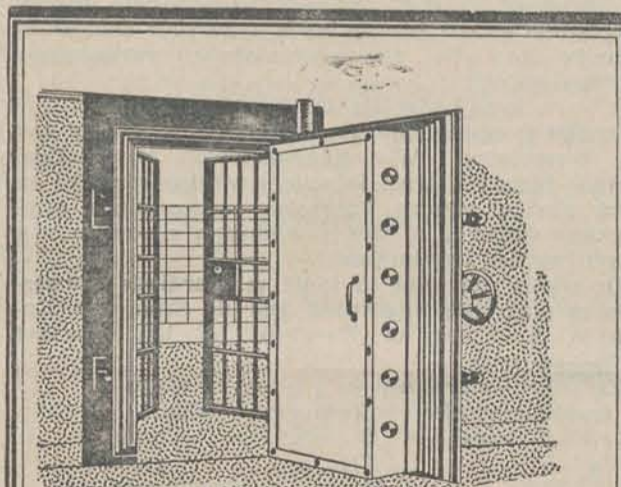
VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEK-
HANDEL EN BIJ DEN UITGEVER

GEBR. BERVOETS

UITRUSTINGEN 5315

• voor Heeren en Kinderen •

Drie voorwaarden om te slagen: matigheid, ge-
regelde nachtrust, inspireerende voorbeelden.
(Maandblad „Succes”).

Wij verhuren

KLUISLOKETTEN

TEGEN F 3.— PER JAAR
OF F 0.50 PER MAAND

KLUISINRICHTING GEOPEND
ELKEN DAG VAN 10-3 UUR
ZATERDAG VAN 10-12 UUR

NUTSSPAARBANK te 's-Gravenhage

5132

SCHRÖDERGROENMARKT DEN HAAG
TELEFOON 1-1-6-1-7-3 5506

ONZE COLLECTIE

KINDER- EN**KLEINMEUBELN**§ GESCHIKT VOOR §
SINT NICOLAAS EN
KERSTGESCHENKEN
IS GEHEEL GEREED**MEUBELAFDEELING**
EERSTE ETAGE**BREDA.**LAGE GASPRIJS: 9 cent per kub. Meter
Bij vastrecht 8½ en 5 cent per kub. Meter
5196**A. DE KONING & ZONN - GINNEKEN**
— DESKUNDIGE TUIN-ARCHITECTUUR —
AANLEG EN ONDERHOUD VAN TUINEN
Rotstuinen — Borders — Flagstons Tuinpaden
Artistiek Bloemwerk — Speciale Cacteeën Cultuur
MOLENSTRAAT 9 5265 Telefoon 1499 (Breda)**Firma H. van Besouw**
MARKT 27. - Tel. 504. - BREDA.
Oud solied adres voor 5545
Tropen Uitzetten.
Vraagt prijscouranten of bezoek.**H. HUPKES — DROGIST**
Assistent-Apotheker
Ginnekenweg 18, BREDA - Tel. 1579
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”. 5045Tel. 1923 **TE BREDA** Tel. 1923
is het van ouds bekende adres voor solide
Rolluiken, Jalouziën en Zonnenschermen
Firma G. v. d. VELDEN
Alle voorkomende reparatiën.
Kantoor en Fabriek Haven 11—11a. 5548**VLEESCHHOUWERIJ** 5111
FIRMA C. L. KOREMANS
Mauritsstraat No. 3, Breda — Tel. 165
Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”**DEN HAAG****WILLEM BAKKER**
Specialiteit in Rolpens, 80 ct. p. p. Bak-bloedworst, 35
ct. p. p. Frankfurter Knackworstjes, 35 ct. p. p., groot
soort. 5328
VAN HOYTEMASRAAT 75 — Telef. 117221
FREDERIKSTRAAT 66 — Telef. 117220**WINTERSPORT**Arrangementen inclusief trein- hotel- slaap-
wagens- en andere reserveeringen, maken wij
in alle landen 5211**AMERICAN EXPRESS REISBUREAU**
AMSTERDAM ROTTERDAM
Rokin 88-90 Coolsingel 111

Studiecommissie van de Vereeniging „Oost en West”.

Artikel 2.

Taak der Commissie.

De taak der Commissie is de behartiging van de belangen van jongelieden, afkomstig uit de Nederlandsche overzeesche gewesten, die ten behoeve van hunne opleiding in Nederland vertoeven.

Artikel 3.

Aangesloten vereenigingen.

a. Fondsen en vereenigingen in Nederland, die op hetzelfde gebied werkzaam zijn, kunnen, op voorstel der Commissie, door het Hoofdbestuur der vereeniging „Oost en West” als „aangesloten vereeniging” tot samenwerking met de Commissie worden toegelaten.

b. Het Max-Havelaarfonds, de Nederlandsch-Indische Onderwijs- en Studiekas en de Vereeniging Tjandi-Stichting zijn aangesloten vereenigingen.

* Artikel 4.

Samenstelling der Commissie.

a. De Commissie bestaat uit:
1e. Leden der Vereeniging „Oost en West”, benoemd door het Hoofdbestuur op voordracht der Commissie;

2e. Den Raadsman voor Studeerenden aan het Ministerie van Koloniën;

3e. Een vertegenwoordiger van elk der aangesloten vereenigingen.

b. De Commissie kiest uit haar midden een Voorzitter, een Onder-Voorzitter en een Secretaris, tevens Penningmeester.

Artikel 5.

Verband met de Vereeniging „Oost en West”.

De Secretaris houdt de Vereeniging „Oost en West” op de hoogte van de verrichtingen der Commissie.

Artikel 6.

Vergaderingen en jaarverslag.

a. De Commissie vergadert te 's-Gravenhage ten minste driemaal 's-jaars en voorts zoo dikwijls als de Voorzitter dit noodig acht of dit door drie of meer leden wordt verlangd.

b. Na afloop van elk kalenderjaar stelt de Secretaris een jaarverslag op, dat na goedkeuring door de Commissie aan het Hoofdbestuur der Vereeniging „Oost en West” wordt ingediend.

Artikel 7.

Samenwerking.

a. De Commissie is zooveel mogelijk werkzaam in samenwerking met den Raadsman voor studeerenden aan het Ministerie van Koloniën en met in de Nederlandsche overzeesche gewesten bestaande fondsen, vereenigingen en commissiën, die de opleiding in Nederland van jongelieden uit die gewesten tot hare taak rekenen.

b. Zij bevordert de samenwerking op het in Artikel 2 omschreven gebied ook met anderen in den ruimsten zin.

Artikel 8.

Gedelegeerden.

a. Tot uitvoering van de in Artikel 2 omschreven taak wordt de Commissie terzijde gestaan door een of meer daartoe door haar aangewezen gedelegeerden, die desgewenscht op hetzelfde gebied ook ten dienste van den Raadsman voor studeerenden voornoemd en van de aangesloten vereenigingen werkzaam zijn.

b. Een der gedelegeerden houdt een register aan van de in Nederland opgeleid wordende jongelieden, over wie de zorg der gedelegeerden zich uitstrekt en brengt omtrent deze jongelieden aan de commissie geregeld verslag uit.

Artikel 9.

Geldmiddelen.

a. De uitgaven der Commissie worden bestreden uit gelden, welke door het Ministerie van Koloniën te dien einde worden beschikbaar gesteld.

b. De Secretaris beheert deze gelden en neemt de verantwoording op in het jaarverslag.

Studie-Commissie van „Oost en West”.

De Commissie bestaat uit een 14-tal personen, bekend met Indische toestanden: Mevr. E. van Deventer—Maas, verschillende Professoren, Doctoren, Ingenieurs, Onderwijsmannen.

Zij staat in nauw verband met den Raadsman voor Studeerenden aan het Ministerie van Koloniën.

Het doel der Commissie is: in den meest uitgebreiden zin de belangen te behartigen van kinderen en jongelui, die — achtergelaten door hun ouders, dan wel uit Indië hierheen gezonden — Inrichtingen van Onderwijs hier te lande bezoeken.

De Gedelegeerden, de heeren W. Meijer, B. Hockstra en H. Rosier, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, stellen zich o.a. beschikbaar voor:

1. Het geven van inlichtingen aan ouders van elke nationaliteit in Oost- en West-Indië (of tijdelijk in Holland-vertoevende) over Lagere, Middelbare en Hoogeschole, Studiën en Huisvesting.

2. Het afhalen van alleen reizende kinderen of jongelui van de Mailbooten.

3. Het zorgen voor voorloopig verblijf; o.a. in het „Tehuis voor Indische Studenten”, Prins Mauritsplein 23, Den Haag.

4. het behulpzaam zijn bij het aanschaffen van allereersten Hollandschen uitzet.

5. Het zoeken van een vast tehuis in of buiten Den Haag.

6. Het uitoefenen der Voogdijschap in haar geheel omvang.

dan wel:

7. Het toezicht-houden alléén op studie en — in verband daarmee —

8. Het doen van mededeelingen aan de ouders. Het Orgaan van „Oost en West” is het „Koloniaal Weekblad”, dat elk Lid der Vereeniging gratis toegezonden krijgt.

De minimum contributie der leden bedraagt f 5 's-jaars.

In het „Tehuis voor Indische Studenten” wordt voor elk vol etmaal verblijf f 3.— berekend; voor logies en ontbijt alléén f 1.50; voor noenmaal f 0.75 en voor avondmaal f 1.—

Nader inlichtingen geeft het Reglement dier Inrichting dat op aanvraag wordt toegezonden.

Van Week tot Week.**Van Maandag 16 tot Zondag 22 November.**

De regeeringscommissaris voor de bestuurshervorming deed uitkomen dat het onderzoek, voor zoover Sumatra betreft, in de eerste plaats gericht is op bezuinigingsmogelijkheden door de bestuurshervorming, in het bijzonder ten aanzien van de technische diensten, den landbouwvoorlichtingsdienst en het boschwezen, terwijl op allerlei inspecties belangrijk kan worden bezuinigd.

De kansen dat Medan de hoofdplaats van Sumatra zal worden, stijgen.

Verder zou de instelling van het Gouvernement Sumatra nog niet medebrengen de instelling van een provincie, hetgeen zeer waarschijnlijk nog jaren zal duren, zoodat de kwestie van een Inlandsche meerderheid niet aan de orde is. De ervaringen op Java gaven hertoe den doorslag. De instelling van een gouvernement kan worden doorgevoerd met geringe kosten, door de overbrenging van personeel van de departementen. De heer Staargaard weerspreekt de meening, dat de bestuurshervorming op Sumatra miljoenen zou vereischen. De mogelijkheid is voorts niet uitgesloten dat Atjeh alsnog in de bestuurshervorming wordt betrokken.

Op de vraag van het Volksraadslid Thamrin, heeft de regeering geantwoord, dat zoowel de reis, van gouverneur Caron, als van den regeeringscommissaris, strekten ter oriëntering voor de te nemen maatregelen indien tot een verdere uitvoering van de bestuurshervorming wordt besloten, zoodat ter nauwkeurige vaststelling van de financiële consequenties hiervan. De regeering „denkt er niet aan” vooruit te loopen op het votum van de Staten-Generaal.

Wegens overbelasting van den dir. v. fin. wordt overwogen, den tegenwoordigen thes.-gen. den titel van directeur te geven, zoodat hem te machtigen het uitgavenbeleid in den Volksraad te verdedigen. Daarna zullen eventueel in Nederland gegadigden worden gezocht voor thes.-gen. Het dep. v. fin. blijft ongesplitst, doch krijgt dan twee directeurs. Er wordt niet vermeld of dit een tijdelijke maatregel zou zijn.

Het bestuur van het V. V. L. acht het aangeboden overleg dermate onvoldoende, dat het onmogelijk daaraan kan deelnemen. Aangedrongen wordt op overlegging van de voorstellen der begrotingscommissie, waarna de bespreking vruchtbaarder zal zijn.

Het V. V. L. en de ver. van hoogere ambtenaren rekwestreeren bij voorbaat tegen het voornemen om het bezoldigingskantoor wegens de bezuiniging zijn zelfstandige positie te ontnemen.

Op het dep. van onderwijs is naar aanleiding van de terzake verzamelde gegevens een bespreking gehouden over maatregelen, welke tot bezuiniging kunnen leiden. Volgens berekeningen zou er een bedrag van vijf miljoen gulden te bezuinigen zijn.

De Regeering heeft een werkcómité geïnstalleerd van vertegenwoordigers der voornaamste departementen, met opdracht om de salarissen van alle burgerlijke en militaire landsdienaren wederom in beschouwing te nemen met het algemeene doel tot het bereiken van een salarisreductie tot op het peil van voor den oorlog.

Het Volksraadslid Roep, heeft gevraagd of de regeering bereid is te verklaren dat de thans door de bezuiniging noodzakelijk geworden positiever-

Geen Radio Distributie!

heeft U noodig, terwijl U bezitter kunt worden van de nieuwste **PHILIPS-RADIO**, waarmede U geheel Europa kunt beluisteren. Maak ons Uw verlangens kenbaar en wij demonstreeren te Uwen huize, zonder eenige verplichting.

5181

f 1.75
per week

Ingenieursbureau M.E.T.H.A.
NOORDEINDE 150a, DEN HAAG — Tel. 113815

f 1.75
per week

slechting van het personeel bij hogere ontvangsten dadelijk evenredig zal worden hersteld.

Bezuinigingsinspecteurs bereiden Java voor de voorbereiding van de kortingen voor de lokale ressorten. In West-Java kunnen de kortingen groot zijn; in Midden-Java, waar provincie en regentschappen wegens hun onvolgroeidheid nog grootendeels zijn aangewezen op uitkeeringen van het land, zullen ze belangrijk minder bedragen. Thans is Oost-Java aan de beurt.

De gemeente Soerabaia ontving geen biedingen voor een leening, groot f 2.550.000, koers 97, rente 4½ pct. De gelden waren bestemd voor waterleiding en passarbouw.

De Vad. Club overweegt kolonisatie door Europeanen in de Gajoelanden. De hulp der regeering is ingeroepen om een houtvester en een landbouwconsulent uit te zenden ter exploratie.

De commandant van het Leger des Heils kondigt de oprichting aan van een tehuis voor werkloze planters te Medan. De opdracht tot den bouw is reeds verstrekt.

De landsmiddelen bedroegen in de eerste negen maanden van 1931 f 383.100.000. De achteruitgang bij 1930 bedraagt f 81.200.000.

De waarde van den invoer bedroeg in genoemd tijdvak f 418.000.000 (f 649.000.000 in 1930), van den uitvoer f 636.000.000 (f 916.000.000).

Tengevolge van het conflict tusschen Japan en China is de export van steenkolen naar Singapore sedert October aanzienlijk toegenomen.

Zoowel in de pers op Java als in de Inlandsche pers en de te Medan verschijnende bladen bestaat groote belangstelling voor de vraag, welke de houding zal zijn door Ned.-Indië in 't Chineesch-Japansch conflict aan te nemen. Betoogd wordt, dat de alleruiterste poging tot handhaving van de neutraliteit gewenscht is. Waarvoor dan toch zeker een eerste vereischte is, over de noodige militaire machtsmiddelen te kunnen beschikken.

Het goudtransport met Nederlandsche postvliegtuigen trekt in financieele kringen aandacht. Vernomen wordt, dat onlangs 100 K.G. goud van Rangoon naar Europa werd vervoerd, terwijl Rangoon en Penang eveneens, overwegen ook verder voor dit zelfde doel gebruik te maken van de luchtlijn tusschen Ned.-Indië en Nederland.

De Vereeniging van Machinefabrikanten heeft het initiatief genomen tot de oprichting van een Vereeniging Nederlandsch-Indisch Fabrikaat.

De raadgevingen B.E.N.I.S.O., waarop door de suikerorganisaties in Indië moet worden beslist luiden als volgt: 1o. alle bij de J.S.W.B. aangesloten fabrieken voeren met Januari 1932 een vermindering der salarissen van het Europeesche personeel in met 10 %, terwijl de jaarlijksche verhoogingen doorgaan, doch eveneens min 10 %; 2o. op de ledenvergaderingen van den J.S.W.B. en de B.E.N.I.S.O. in Holland zal de aanbeveling worden gedaan, om het wegens overcomplete ontslagen personeel wachtgeld toe te kennen. Geadviseerd zal worden tot tegemoetkoming inzake de woningen, indien er plaats is, en tot handhaving van zekere emolumenten. Hierbij moet uiteraard rekening worden gehouden met de positie van iedere fabriek. Bij de centrale organisaties werden de salarissen ook verminderd. Ten aanzien van de Inlandsche loonen zullen de geldende minimum-loonen in overeenstemming worden gebracht met den gedaalden levensstandaard.

Naar verluidt is de relatie tusschen den heer F. H. Knottenbelt als leider van de Vereenigde Java-suikerproducenten en de leden van deze organisatie dezer dagen verbroken. Naar men zegt, is de heer E. J. van Goor van de firma Mirandolle, Voute & Co. bestemd om als zijn opvolger van de V.I.S.P. op te treden.

Men verneemt dat de Java-Suikerindustrie belangrijke bezuinigingen overweegt op den wetenschappelijke arbeid. Deze bezuinigingen zullen vermoedelijk leiden tot het heengaan van verscheidene personen en tot het tijdelijk stopzetten van zekere onderzoekingen. Ook op den buitendienst wordt bezuinigd.

Naar verluidt geeft de arbeid van de oeconomische commissie betreffende het vraagstuk van de rubberrestrictie op het oogenblik nog geen aanleiding tot de conclusie, dat de restrictie van de baan zou zijn. Slechts noodzaakt het stadium van de onderhandelingen de regeering, af te zien van elke verdere mededeeling torzake.

De Nederlandsche vlieger Schijns, die 17 dezer van Aruba naar Curaçao vertrok, is daar niet aangekomen. De torpedojager Van Nes heeft tevergeefs naar het vermiste vliegtuig gezocht. Aan boord van het vliegtuig bevond zich een passagier van Aruba. Wij vreezen het ergste, hoezeer wij ook hopen, dat die vrees ongegrond moge blijken.

Berichtgeving hoofdzakelijk ontleend aan Aneta en de N. R. Ct.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt

Sint Nicolaas-geschenken uit „Boeatan”.

Nu de van oudsher echt Hollandsche feestdag van 5 December, ter eere van den heiligen bisschop Nicolaas, weer in aantocht is, en gelukkig, niet-tegenstaande de „benarde” tijden, toch nog wel door oud en jong in Nederland gevierd zal worden, kunnen wij niet nalaten hier, ook oudergewoonte, den lezers en lezeressen van „Het Koloniaal Weekblad” warm aan te bevelen, vóór dien tijd, een bezoek te brengen aan de Toonkamers van Indoneesische Volkskunst, Heulstraat 19, te 's-Gravenhage. Daar is thans een speciale uitstalling te zien van allerlei kleine voorwerpen, door de inboorlingen der verschillende streken van den Nederlandsch Indischen Archipel, zoowel als van de kolonies Suriname en Curaçao, in huisvlijt vervaardigd, aardigst handwerk, dat zich bijzonder leent tot Sint Nicolaas-geschenk, niet alleen voor dames en heeren, aan wie iets werkelijk origineels goed besteed is, maar ook voor jongens en meisjes, die tegenwoordig meer en meer smaak hebben leeren krijgen in deze waardevolle Indische kunstnijverheid, die juist om hare soms zoo primitieven eenvoud zeer aantrekkelijk is.

De prijzen behoeven niemand af te schrikken, want er zijn zelfs aardige voorwerpen onder van slechts enkele kwartjes.

Boeatan heeft onlangs kisten vol nieuwen voorraad uit Indië ontvangen, welke zoo spoedig mogelijk uitgepakt en tentoongesteld is, om vele bezoekers te trekken, die van deze gelegenheid willen profiteren.

Er is van ieders gading, o.a. bij de uitgebreide collectie batiks, bestaande uit niet alleen de alom bekende uit Java en Madoera, maar ook die uit de hier nieuw-ontdekte uit Djambi, in hunne diep mengkoedoe-rood of goudbruine *sogan*-tinten, op indigo-blauwen grond, welke in bijna iedere omgeving bijzonder decoratief doen. Onder de hoofddoeken, welke zoo goed als tafelleedjes voldoen, zijn enkele met de hand gedrukte *tjap*, zoo keurig bewerkt, dat ze, door leeken althans, niet van echte, met de *tjanting* bewerkte *toelis*, te onderscheiden zijn; alleen de prijs is veel lager, omdat natuurlijk toch de kunstwaarde — voor kenners heel goed voelbaar — veel geringer is en de vervaardiging ook veel minder tijd heeft gekost.

Onder de *slendangs* zijn zeer goedkope, van een grove, maar daarom niet minder decoratieve batiksoort uit Djoana, welke als schoorsteenbekleding zeer goed staan, terwijl ook de zijden *latjans* uit die streek hier gezocht als *shawls*, veel lager in prijs zijn, dan de veel fijnere uit Djocdja. Nog te weinig bekend is, dat van de prachtige, groote *dadats* (gebatikte statie-gewaden aan de hoven van Midden-Java) behalve voor spreien, ook zoo goed voor gordijnen te gebruiken zijn. Als men de middennaad lostant, krijgt men twee gelijke, lange doeken, welke men desgewenscht van een flinke voering kan voorzien. Ze staan prachtig in tuinkamer, serre of kindervertrek en zijn daarbij zeer hygiënisch, omdat ze waschbaar zijn.

Deze zijn echter vanzelf, ook wegens hun grooten omvang, vrij kostbaar, maar dan ook een zeer waardevol bezit, evenals de zijden *brocarts* van Sumatra en Bali, met goud en zilverdraad doorweven, en de *ikat*-weefsels van heinde en verre, met hunne verschillende kleuren en motieven, in overgrote verscheidenheid bij „Boeatan” aan-

WAAROM??

gaat U Uw welverdiend verlof doorbrengen in ongezellige, onvrije en meestal dure gemeubileerde woningen, terwijl wij U compleet naar Uw eigen smaak en billijk installeren en bij Uw vertrek binnen 12 maanden Uw meubilair weer voor tweederden (2/3) van den koopprijs terug nemen. 5622

Verkoophuis

101 GROOT HERTOGINNELAAN 101 - DEN HAAG

F. J. POT, Dir

Prins Mauritschool

der Ned. Herv. Gemeente

RESEDA STRAAT 26 - DEN HAAG

School voor L.O. met 7 leerjaren

Opleiding H.B.S., Gymnasium e.d. in 6 of

desgewenscht in 7 jaar

Cursussen in Fransch, Duitsch,

Engelsch en Handenarbeid

5628

KENNISGEVING

Het Café-Restaurant

„T GOUDEN HOOFD”

GROENMARKT — DEN HAAG

is vanaf 1 OCTOBER jl. onder nieuwe Directie van A. WESTERGAARD (v.h. Restaurateur R'sche Lloyd)

HEINEKEN'S BIEREN

5270

N.V. Drogisterij

De „Salamander”

„De Haagsche Drogist”

Winkels door geheel Den Haag,

Rijswijk en Voorburg. 5050

Telefonische bestellingen onder no. 110454.

De Indische Fijnproever

kan alleen smakelijk vinden de origineele

OBLIES, (Kwee Semprong)

welke verkrijgbaar zijn in blikjes van 25 stuks à f 0.60 per blikje, van 5187

G. J. GERRITSEN

VALKENBOSCHLAAN 352, DEN HAAG — Tel. 332807

Stookt „WALES” ANTHRACIET

„ABERPERGWM”

Afm. 20/30 m.M. . . f 2.75 p. H.L.

„ 30/45 m.M. . . f 3.— p. H.L.

Vraagt prijsopgave. 5052

1e kwal. Duitse Giet- en Brechcokes.

Fa. Klinkenberg & Co.'s Kolenhandel

Tel. 12133 Westerdijk 54-56 Tel. 12133

UTRECHT

Dansinstituut v.d. Zanden

CHIEDAMSCHESINGEL 103B-105B — ROTTERDAM

TELEFOON 51565

5591

aan der goede adressen voor Indische verlofgangers.

Gediplomeerd VOETSPECIALIST F. J. M. RUTTEN

SCHOOLMEESTERSTRAAT 40, DEN HAAG. Tel 118375.
Attesten van verschillende „Oost- en West“-leden ter
inzage. 5274 Overal te ontbieden.

wezig. Onder de nieuw-aangekomene de-
zer laatste, troffen ons bijzonder: een Da-
jaksche uit de Batang Loempar met een rfaai hage-
dispatroon en een paar eigenaardig bruin getinte
van Kroë afkomstig, terwijl ons als groote zeld-
zaamheid opviel, dat onder de uitgebreide verzame-
ling trouwsarong uit de Lampongs ook enkele zijn
met geïkate strepen, welke zeer tot verfraaiing van
het geheel meewerken.

Als minder prijzige geschenken kunnen wij het
mooie, Indische vlechtwerk ten zeerste aanbevelen.
Daarvan bezit Boeatan thans een groote schat, in
allerlei vorm en grootte, voor velerlei doeleinden
geschikt. Echte volkskunst, waaruit het karakter
van gindsche inheemschen zoo duidelijk spreekt en
waarvoor zij het geschikte materiaal in de weelderige
natuur om zich heen dan ook voor 't prijpen hebben.
Gelukkig zal het nimmer machinaal na te bootsen
zijn, waardoor er, met de noodige aanmoediging
ook van onze zijde, nog een groote toekomst voor
weggelegd is. Op de Parijsche wereld-tentoonstelling
viel juist den meest kunstzinnige bezoekers dit vlecht-
werk het meest op. De artistiek-aangelegde dochter
van den bekenden Franschen weefsel-koning, *Rodier*,
van wiens fabriek de beroemde moderne weefsels
afkomstig zijn, kwam telkens in het Sumatra-huis
mooie mandjes en matjes koopen. Zij kon er niet ge-
noeg van genieten! Als zij de pracht-exemplarjes
zag die Boeatan thans van Palapo, Singaparna,
Timor, Fort de Kock en elders ontving, zou zij er
zeker weer de beste uitzoeken en mede naar huis
nemen.

Waarom doen de Hollanders dit niet?

Dit pracht-handwerk is heusch goedkoop genoeg!
De gevlochten koetsiers- en tuimans-hoeden,
tjapings, vallen ook algemeen in den smaak, vooral
die met gelakte versiering, welke o.a. door jongelui
graag geplaatst worden naast typische schilden tus-
schen hunne collecties van Indische wapens.
Nieuwigheidjes, welke Boeatan nog niet eerder
had, zijn: alleraardigste ringen uit Kanari-pitten ge-
smeden en speldjes van insecten in schitterende
kleuren.

Maar ook onder de kleinere voorwerpen van
bamboe- en houtsnijwerk o.a. uit de Preanger, Dja-
para, de Toradja-landen en de Timorgroep zijn
zeer geschikte Sint Nicolaasgeschenken te kiezen,
waarvoor men de minder goed voorziene beurs niet
al te wijd open behoeft te zetten om familieleden en
vrienden een welkome verrassing op 5 December
te bezorgen.

Wat West-Indië betreft is Boeatan lang niet
zoo goed voorzien. Wij merken allen op het ty-
pische aardewerk, dat soms zeer geestig van vorm
en opvatting is, de bewerkte kalebassen, zoo ook
wat eenvoudig vlecht- en houtsnijwerk uit Suriname;
heel weinig uit Curaçao behalve de fijne *fil-tiré*-
en soles-arbeid op zakdoekjes en kleedjes, waarmee
o.a. op Saba behoeftige vrouwen haar dagelijksch
brood trachten te verdienen.

De bezoekers van Boeatan doen dus met hunne
inkoopen daar een socialen weldaad in dubbelen
zin: Zij helpen de bevordering der inheemsche volks-
kunst van Indië en tegelijk het welzijn der be-
oefenaars daarvan.

Het vijf-en-twintig-jarig bestaan der Vereeniging „Schoonheid en Opvoeding“.

Bovenstaande vereeniging, door het kunstzinnig
echtpaar *J. D. Ros-Vrijman* een kwart eeuw ge-
leden in het leven geroepen, waarvan de leiding
sedert met hart en ziel door hen gevoerd werd,
herdenkt thans in allen eenvoud de oprichtings-
datum. In haar, ook typografisch zoo keurig ver-
zorgde tweemaandelijksche tijdschrift, schrijft mej.
Emmy J. Belinfante in haar daaraan gewijd hoofd-
artikel o.m.:

„Het is nu geen tijd om leest te vieren“, zeggen
met donkere gezichten de menschen, die treuren om
het verlies van stoffelijke goederen, de moedigen
die het gewichtig besluit hebben genomen, dezen
winter geen soirées en diners te geven of te be-
zoeken, geen nieuw avondtoilet te koopen, niet te
dansen...

„Neen, voor hen is het geen tijd van feest-
vieren, nu er een economische en financieele crisis
is, die hen vervult met zorg voor de toekomst van
het leven van schijn, waaraan zij gehecht waren,
zonder bevrediging te vinden in dat leeg vermaak,
waarvan zoo weinig bleef hangen in hun herinnering.

„Voor ons is het echter feest, nu met dit nummer
de 25ste jaargang van *Schoonheid en Opvoeding*
wordt afgesloten, al bepalen we ons tot een kleine
herdenking van den arbeid der Vereeniging en van
ons Orgaan, al zouden ook wij wel beter tijden
wenschen, om op ruimer schaal propaganda te kunnen
maken, meer te kunnen bereiken dan we tot nu
toe deden. Wat we bereiken? Wie kan dat zeggen?
Wie kan mathematisch uitrekenen zijn indirecten
invloed op zijn medemenschen, op de menschheid?

Maar we zijn blij, omdat er iets veranderd is in de
maatschappij sinds het werk van „Schoonheid in Op-
voeding en Onderwijs“ werd begonnen, omdat on-
danks nog heel veel leelijks in onze woningen, in
onze kleeding, in onze feesten, in onze reclame, in
onze handelingen, er in dezen tijd een meer be-
wust zoeken is naar schoonheid in kleuren en lijnen,
een in alle klassen levend verlangen naar behoud van
schoonheid, waar de natuur ons die zoo mild schonk
en deze telkens wordt geschonden in naam der
harde noodzakelijkheid, maar ook uit grof winstbejag.
Is de herleving van de volkskunst in velerlei vormen
met een teken van de nieuwe krachten die werken?”

Wij beamen dit alles ten volle en vieren mede
in stilte feest ter eere van dit gedenkwaardig jubileum,
te meer daar wij vertrouwen, dat het werk dezer
nuttige Vereeniging, van bedoelde „nieuwe krach-
ten“, ongetwijfeld ook de bevordering van Indië's
Volkskunst ten goede zal komen.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschr.

I. Uit de Europeesche Pers.

Het probleem van den gulden.

De Loc. (13/10, blz. 33) heeft plaats gegeven aan een
oordeel van *Drs. L. F. Jansen* over het grootste finan-
cieele vraagstuk van Ned-Indië, welk oordeel echter
niet het gangbare is. De schrijver constateert dat
Engeland door het afschaffen van den gouden stan-
daard *onmiddellijk economische verlichting* voelt. *Wat
zal Ned-Indië doen?* — zoo vervolgt hij —. Het afbraak-
proces hardnekkig blijven volhouden totdat salarissen
verlaagd, werkloosheid ondergaan, ondernemingen
geliquideerd, leningen geconverteerd, pensioenen ver-
laagd, particuliere landerijen niet afgekocht, opcenten
verhoogd, nieuwe belastingwetten gecreëerd, effecten-
portefeuilles gesloopt zijn? Zal Ned-Indië zijn export-
kansen een nekslag geven, die funest kan worden?
Reeds komen berichten binnen, dat zelfs de thee-export
bezwijkt! De rubber-situatie van Ned-Indië is door den
val van den Straitsdollar van f 1,40 op f 1,20 aanzien-
lijk verslecht. In de Straits krijgt men kansen ten
nadeele van Ned-Indië. Ceylon exporteert zijn thee.
Of zal men tegenover de protectie, waarvan de onder-
nemingen in de Straits, in Britsch-Indië, Ceylon enz.
profiteeren, represaille-maatregelen nemen en even-
eens het saneerings-proces in enkele dagen doen vol-
trekken? In dit verband zij vermeld dat Italië, onder
invloed van Mussolini, bij een opzettelijke poging om
het prijsniveau omlaag te werken, het productie-
apparaat bijna had stilgezet; een kleine verheffing
ervan deed het weer functionneeren. *Men kan vele
zaken het leven redden* door het „Kappen van den
Gouden Mast“. De Banken zullen talloze afboekingen
overbodig zien worden, zullen het zwaard van Damocles,
dat thans dreigt, zien verdwijnen, de export krijgt
kansen, werkloosheid zal verminderen. Alleen de im-
port zal misschien het spoedige saneeringsproces even
onaangenaam voelen, doch ook al vrij spoedig de voor-
deelen genieten van de algemeene verhoogde econo-
mische activiteit. De staatsfinanciën zullen zeer wel-
dadig worden beïnvloed. De Staatsbegroting sluit niet,
omdat de begrotingen van de Ondernemingen niet
sluiten; deze laatste niet door het steeds maar dalend
prijsniveau. De maatregel van Engeland verdient
vooralsnog *hulde, onder een voorwaarde*: dat niet
verder gegaan wordt dan noodig is; men toone *moral
restraint*.

De Loc. (14/10, blz. 4) publiceert tegelijk een artikel
van *prof. Keynes*, waarin deze zich scherp richt tegen
de handhaving van den gouden standaard.

Het komt *De Loc.* (13/10, blz. 33) „Het probleem van
den gulden“ voor, dat voor Ned-Indië het vraagstuk
in belangrijke mate gecompliceerd wordt door den
Nederlandschen guldenkoers. Voordeelen van een
daling van den Indischen gulden zouden vrijwel teniet
worden gedaan, indien de Nederlandsche gulden op
peil blijft. *De Loc.* hoopt dat eens gedocumenteerd en
duidelijk worde gegeven eene toelichting van het wél
gangbare oordeel, dat den guldenkoers wél wil hand-
haven.

Uit een onderhoud, dat het Ned. Corr.-Bureau voor
Dagbladen te 's-Gravenhage had met *Minister Jhr. De
Geer* (*De Loc.* 14/10, blz. 3) citeeren wij de volgende
passage: Men zou voor een *beetje inflatie* misschien
nog iets kunnen gevoelen, indien men de mate van
inflatie in de hand had. Maar zoo is het niet. „Een
beetje inflatie“ is niet als een beetje vergif in de
apothek, maar veeleer als een beetje derailement van
een sneltrein op een spoorlijn. Niemand heeft de ge-
volgen in de hand. Daarom verbaast de minister zich
dat men in sommige landen over inflatie thans zoo
gemakkelijk spreekt. Z. Exc. schrijft dit toe aan de
steeds wanhopiger stemming waarin sommigen gera-
ken en waarin ieder radicaal middel, hoe funest ook,
uitkomst schijnt te bieden. Terwille van een kort-
stondig vertier in de bedrijven willen sommigen thans
onafzienbaar onheil over zich inroepen. *Wij zullen
daar niet aan meedoen*. Indien de industrie slechts
gehouden kan worden door verlaging der productie-
kosten, dan bedenke men, dat inflatie deze verlaging
slechts brengt tijdelijk, kunstmatig en ten koste van

**ENGELSCH
EN DUITSCHE
— HANDELS —
CORRESPONDENTIE
BOEKHOUDEN
F. PRONK
COLUMBUSSTR.
153
DEN HAAG
VOLLEDIGE
OPLEIDING VOOR ALLE
PRACTIJK EXAMENS**

5544

SCHOOLVEREENIGING „INSTITUUT WOLTERS“

Surinamestraat 25 - Den Haag

O P L E I D I N G

voor Gymnasium, H.B.S. en Lyceum

KLEUTERKLASSE

voor kinderen van 3 tot 6 jaar

Inlichtingen dagelijks aan de school, liefst van 10 tot 11 uur

Telefoon 180347

De Directeur,

5075

U. ANDRINGA

Ook dit jaar slaagden wederom alle (32) leerlingen.

's-Gravenhaagsche

Zwem- en Badinrichting

Mauritskade — Telef. 113030

Twee afzonderlijke zwembassins voor dames en
heeren den geheelen dag goepend. — Russische-
Turksche-, Electr. Licht-, Electr. Kuip-, Douche en
Geneeskundige Baden.

— Tarief gratis op aanvraag — 5107

GRENDEL'S

BOUW- EN WONINGBUREAU

Bilderdijklaan 37, Rijswijk Z.-H.

Telef. 118897

Gedipl. Beëed. Makelaar

5044

HET WONINGBUREAU VOOR
RIJSWIJK EN OMSTREKEN

BREEKT MET DE OUDE SLEUR
VERWACHT MET

LW INTERIEUR

5125

Het Paedologisch Instituut

te Amsterdam

5108

geeft paedagogische adviezen.

Directeur Prof. Dr. J. WATERINK.

Medisch Adviseur Prof. Dr. L. v. d. HORST.

WESSELING & Co.

ACCOUNTANCY EN BELASTINGZAKEN

LEIDEN - ST. AAGTENSTRAAT (h. Steenstr.)

TELEF. 2092

5635

H.H. VERLOFGANGERS, Uw adres voor Kruideniers-
en Koloniale Waren, tevens alle Indische ingrediënten, is
H. VERSCHUUR, Weimarstraat 176 hoek Beeklaan, Tel. 330804.
Wij leveren op maandrekening of contant naar verkiezing
met 5 pCt. vaste korting. Grootere kwantums extra korting.
Lijst van aanbevelingen van vele Indische familie's ter
inzage. — Speciaal Poeder Koffie per pond f 1.20.
Monsters gratis op aanvraag. 5252

VAN MARLE EN BIGNELL

Lange Voorhout 58 's-GRAVENHAGE

KUNSTVEILINGEN MEUBELVEILINGEN TAPIJTVILINGEN

Op aanvraag wordt Catalogus toegezonden

5551

onmetelijke rampen. De rechte weg is ook hier de beste. Inflatie is loonsverlaging met een blinddoek. Een dergelijk soulaas bij tegenspoed kan nuttig zijn, maar niet wanneer het den tegenspoed zelf vertieft.

Wij vestigen de aandacht op *De Loc.* (14/10, blz. 9, 21, 23, 40 en 53), het *Soer. Hbl.* (14 en 16/10 „Het Britsche drama”, *Villanus*; 12/10, 2de bl. „Wat in de telegrammen staat”, *B.*; 14/10, 4de bl. „Alg. Comm. Overzicht”, *B.*) en de *Deli Crt.* (22/10, 3de bl. „De crisis en hare oorzaken”, *Ferrero*).

Mandaatgebieden.

De Volkenbondsraad en de mandatencommissie hebben de *Criteria der zelfstandigheid voor de mandaatgebieden* behandeld, een kwestie, die — n. h. o. van Jhr. B. de Jong van Beek en Donk (*De Loc.* 14/10, blz. 7) — voor de koloniale mogendheden van groote indirecte betekenis is. Het gebied, dat zich van het Volkenbondsmandaat wil bevrijden, moet — volgens de opgestelde eischen — 1. een geconstitueerde regeering bezitten, met een zoodanige staatsinrichting, dat de regelmatige functioneering van de essentiële staatsdiensten verzekerd is; 2. in staat zijn de ongeschondenheid van zijn grondgebied en zijn politieke onafhankelijkheid te handhaven; 3. in staat zijn de openbare rust en orde in de geheele uitgebreidheid van het grondgebied te verzekeren; 4. de zekerheid bezitten over voldoende financiële geldmiddelen te beschikken, om in de normale staatsbehoeften regelmatig te voorzien; 5. een wetgeving en een rechterlijke organisatie bezitten, die een regelmatige rechtspraak aan allen, die met het gerecht in aanraking komen, waarborgen. De nieuwe Staat zal jegens den Volkenbond de volgende *seven verplichtingen* op zich moeten nemen: 1. bescherming der minderheden van ras, taal en godsdienst; 2. waarborging der uit de capitulaties voortvloeiende privilegiën en immuniteiten der vreemdelingen; 3. waarborging der overige belangen der vreemdelingen op het gebied van het strafrecht en het burgerlijk recht; 4. verzekering van de vrijheid van geweten, de vrije godsdienstuitoefening en de vrijheid van actie op godsdienstig, opvoedkundig en hygiënisch gebied aan de zendingen van alle belijdenissen; 5. nakoming der financiële verplichtingen, op regelmatige wijze door den staatsmandataris aangegaan; 6. handhaving der rechten van iederen aard, die gedurende den duur van het mandaat op wettige wijze waren verkregen; 7. handhaving van de door den staatsmandataris in naam van het mandaatgebied gesloten internationale conventies. Ongetwijfeld zal later — meent de schr. — wanneer eens van een *emancipatie eener kolonie sprake* zal zijn, het moederland goed doen ook met deze geformuleerde voorwaarden rekening te houden.

Correspondenties uit het Buitenland treffen wij voorts aan in het *Soer. Hbl.* (12 t/m. 17/10, 1ste bl.), de *Java-Bode* (14/10 „Filippijnen”; 3de bl. „Hongkong en Canton”; 20/10 „Australië's financiën”), de *Deli Crt.* (19/10 „Ned.-Indië en de kalenderhervorming”; de kans op de aanneming te Genève der blanco-dagen, buiten week-verband staande, is vrijwel nul) en *De Sum. Post* (19/10, 4de bl. „Omar el Moektar in Libye terechtgesteld”).

De Giësting.

Het *Bat. Nwsbl.* (20/10, 3de bl. *M. E.*) geeft een verslag van de 21ste vergadering van den kring West-Java van het Indo-Europeesch-Verbond. De heer *Beets* besprak de *situatie op de Giësting* in de Lampongs. Er zijn vele goede plantages, naast minder goede. Naast den *koffie-aanplant* die — met 200 bouws in productie, 500 ontgonnen bouws en 100 bouws jonge aanplant — een productie levert van 1800 picols, wordt veel aan *varkensfokkerij* en *pluimveeteelt* gedaan, terwijl een *worstfabriek* in voorbereiding is. De kolonisten zijn thans meer op zichzelf aangewezen; het heeft velen van hen leeren aanpakken. Meerderen keerden zich van den landbouw af; daardoor worden hier en daar de terreinen verwaarloosd. De afzet der producten biedt moeilijkheden op; een coöperatie is in wording. Met het *djatibedrijf* wordt onderhandeld omtrent de levering van voltooide woningen. Volgens een anderen

spreker kunnen de kolonisten thans niets afbetalen; de tijdsomstandigheden zijn daarvoor te moeilijk.

Landbouwzaken vinden wij behandeld in het *Soer. Hbl.* (7, 9 en 12/10 „Het rubberprobleem”, *H. V.*; 8 en 15/10 „Cultuurbelangen”, *Dr. v. H.*; 14/10, 4de bl. „Indo-China”, de lakboom; 13 en 14/10, 4de bl. „Restrictievraagstuk”, *De Loc.* (7/10 „Poenale Sanctie”; 14/10, blz. 15 „Suiker-zaken”), de *Java-Bode* (17/10 „Erfpachten”), de *Deli Crt.* (19/10, 4de bl. „Het restrictie-plan Van der Schaaf”, *Med. Handelsver.*; 24/10 „Het prijsgeven der P. S.”, *A. I. D.*) en *De Sum. Post* (16/10, 2de bl. „Een kolonisatie-poging”; 23/10 „Empirebuilder”).

Gezags-dageraad.

De indruk, welke het optreden der Regeering tegen het hoofdbestuur van het Ned.-Ind. Ond. Genootschap heeft gemaakt, was — volgens het *Soer. Hbl.* (12/10, 2de bl. Z.) — behoudens dan in den kleinen kring der schulden en hun directen aanhang, een zeer gunstige. Algemeen wordt het optreden der Regeering toegejuicht en is men verheugd dat het Gezag zichzelf heeft hervonden. Het *psychologisch verschijnsel* verdient — n. h. i. van Z. — alle aandacht, vooral in eene kolonie, waar de gezagsverhoudingen nog andere vormen hebben dan in landen welke zijn gekomen tot den parlementairen regeeringsvorm, en een hoogen graad van gemeentelijke autonomie. De deelen waaruit de Ned.-Indische maatschappij is samengesteld, zijn onderling zeer verschillend. Veel meer dan in Holland zelf met zijn nationale en kulturele overeenkomsten tusschen de deelen, waaruit daar de samenleving is opgebouwd, zal in Indië het cement van het Overheidsgezag moeten worden aangewend. Aldus zien wij in Indië overheidsbemoeienis toepassen in gevallen, bij welke dit, in eene normaal samengestelde samenleving, als een daad van reactie zou worden signaleerd. De Overheid heeft in Indië immer voor eigen stevigheid te waken. Overal ter wereld, en in alle lagen der maatschappij, bestaat behoefte aan de gezagsfiguur. Waar deze niet aanwezig is, schept men haar. Er zijn slechts zeer weinig individuen, die zoo hoog staan, dat zij de gezagsfiguur kunnen missen. Zoo richt de massa: het publiek, zich tot de gezagsfiguur; zij heeft daaraan behoefte. Indien in die figuur kracht en rechtvaardigheid in gelijke mate tot uiting komen, zal zij meer morele betekenis hebben, doch rechtvaardigheid alleen is niet voldoende. De massa is niet ingesteld op rechtvaardigheid; zij zelve is van nature niet rechtvaardig, doch geneigd tot het volgen van instincten, dus tot het kwade. Eene regeering, geheel strevend naar rechtvaardigheid, immer het rechtmatige harer handelingen besprekend en bewijzend, deugt niet, en vooral niet in Indië. Zij moet immer hare kracht afficheeren en haar vermogen zich ongeschokt te handhaven en niets van haar rechten prijs te geven. Doet zij dit niet, dan zoekt de massa een anderen magneet. De massa, immer bereid tot aangrijping van elk stukje macht, dat zij onverdedigd ziet liggen, ruikt de allereerste symptomen van ontbinding in de gezagsconstructie. Dit geldt ook voor organisaties, die herhaaldelijk het terrein der Overheid betreden; zij voelen onmiddellijk de gezagsschemering en dringen voortwaarts. Een vacuum tusschen beide partijen is niet mogelijk. De samenleving verlangt eene Overheid, die zich weet te doen respecteeren. De samenleving, vooral die in Indië, kan een krachtig Gezag niet missen; zij voelt bij intuïtie, meer nog dan door redeneering en overweging, dat dit Gezag haar vooral tegen zichzelf beschermt, en tegen alle neiging tot afdwaling. De Overheid moet zeker een object blijven van de critiek, die zij verdient, doch deze critiek behoort zakelijk en gedocumenteerd te zijn.

De Sum. Post schrijft over „Gezagshandhaving” (21/10, 2de bl. *A. I. D.*), *De Loc.* over „Goed woord” (10/10, blz. 3) en „Overleg” (blz. 21), het *Soer. Hbl.* over „N. I. O. G. en openbaar onderwijs” (12/10, 3de bl.), „Het goede onderwijs” (15/10, 2de bl. Z.), „Nieuwste methode” (13/10, 2de bl. betr. een manifest van den ambtenaar Levy) en „Radical maatregelen” (17/10, 2e bl. Z.), het *Bat. Nwsbl.* over „De bedreiging met ontslag” (20/10), „In den Dierentuin” en „De ambtenaren bijeen” (15/10), de *Java-Bode* over „Het Offer der ambtenaren” (14/10), „Ambtenaren en Regeering” (15/10), „Hoe bezuinigd kan worden” (16 en 20/10), „De bezuinigingsmaatregelen” (19/10) en „Het N. I. O. G. en de onderwijzers” (16/10, *Christ. Ond. Ver.*), de *Deli Crt.* over „Waarop bezuinigd kan worden” (20/10).

Het Visscherij-bedrijf.

Dr. A. L. Buschkiel weerlegt in *De Loc.* (10 en 12/10, blz. 3 en 21) de *wanbegrippen op het gebied der binnenvisscherij in Ned.-Indië*. Onder de zoetwatervisschen, welke in Indië voorkomen, zijn meer soorten, die men in vijvers kan laten paaïen, dan onder de Europeesche visschen. Vandaar reeds een groot voordeel der Indische vischteelt. In Indië kan men in hooger mate dan in Europa, het voedsel wat van nature in den vijver voorkomt, door de daarvoor meest geschikte vischsoort laten opeten; het voedsel kan men aldus voordeelig in vischvleesch omzetten. In de Indische vischteelt, vooral in de Preanger, speelt de karper (ikan mas) een belangrijke rol; hij is bij uitstek de vijvervisch. De leek is veelal geneigd de grootte, en zelfs de diepte, in het geheel dus de kubieke meters water als maatstaf te beschouwen voor een mogelijke vischproductie. In Indië gaat dit wanbegrip slecht

CATH. J. DOON, Dansleerares

eerder Dir. v. h. Dans-Inst. JAMES MEIJER FILS te Rotterdam

Moderne-, Plastische- en Rythmische Danskunst Stijl- en Nationaal Dansen

BILDERDIJKSTRAAT 8 (tegenover Openbare Leeszaal) **DEN HAAG**
Tel. 391459

5288

MEUBILEER INRICHTING „DE WONING”

LAAN VAN MEERDERVOORT 312 's-GRAVENHAGE
DIRECT. D. POS, OUD ARCHITECT TE BATAVIA

COMPL. WONINGINRICHTINGEN VANAF FL. 2000.—

UITSLUITEND SOLIED EN DUURZAAM FABRIKAAT UIT EIGEN WERKPLAATSEN

TALLOZE TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN VAN GEREPATRIEERDE INDISCHE FAMILIE'S

INLICHTINGEN EN PRIJSOPGAVEN ZONDER KOSTEN OF VERPLICHTING

5228

DANSINSTITUUT

P. WILDSCHUT
KROMME NIEUWE GRACHT 48 — TELEF. 16079
UTRECHT

5165

5164

M. HENSING

VAN HOYTEMASRAAT 113 - DEN HAAG
Tel. 775284

Specialiteit in:
Roomboter, Hollandsche en buitenlandse Kaassoorten, fijne Vleeschwaren, 1e klasse Geldersche artikelen.

5327

INSTITUUT HOMMES
BYZ. HOOGERE BURGERSCHOOL A. 5, c.
HOOG ZAND
TWEE GERENOMMEERDE INTERNATEN.
PRIMA INDISCHE REFERENTIES.

5350

op, in verband met de warmte, welke een sterke ontwikkeling van kleine zwevende planten (algen) en dieren en een snel verlopende ontbinding van afgestorven dieren en planten veroorzaakt. Gevolg daarvan is, dat in kleinere vijvers in den regel beneden de 6 tot 9 meter diepte, zuurstof niet meer aanwezig is. Vele visschen, zooals de karper, gaan in Indië meestal niet dieper dan tot een, hoogstens twee meter. De vischerijkunde maakt zeer beslist verschil tusschen vischsoorten geschikt voor heel ondiep water, voor iets dieper water, voor de oeverzone en voor de vrije zone, meer in het midden van een meer. *Men kan visschen niet zonder meer verplaatsen.* Van een vischsoort, welke typisch Noordelijk is (forel en zalm) veronderstelt men, dat zij op Java zullen tieren. Dat is verkeerd gedacht, ofschoon men onder bepaalde omstandigheden (in koele bergbekken b.v.) ook forellen met een zeker succes kan opkweeken. Het feit, dat desondanks visschen uit Europa werden geïmporteerd, heeft aanleiding gegeven tot het wanbegrip dat de „Edelkarper“ de visch voor Indië zou zijn en dat voor dezen import de karper in Indië niet voorkwam. *De familie der karperachtigen is echter van ouds wereldburger; zij komt voor over groote gedeelten der aarde. De karper (Cyprinus carpio) zelf heeft zijn oorsprong vermoedelijk in Zuid-Azië en Zuid-Europa. Misschien werd de karper reeds eerder op Java in vijvers geteeld dan in Europa en daarbij „veredeld“. Het verschil tusschen den edelkarper en de goudkleurige ikan mas beperkt zich tot de kleur en eenigszins tot den vorm, doch er bestaat geen verschil in smaak. Daarbij is nog eens uitgemakt of de „edelkarpers“ hun typischen vorm in Indië zullen behouden. Bij de bevolking worden zij niet raszuiver verder geteeld. Desondanks is de import van Europeesche karperrassen en hun verdere teelt in Indië zeker als een aanwinst te beschouwen, in zoverre, als zij nog in koele bergvijvers gedijen, welke voor het Indische ras, de ikan mas, reeds te koud zijn. Men schijnt echter op weg te zijn uit de ikan mas een ras (den „Poentenkarper“) te fokken, welke ook tegen koele temperaturen kan. Het Gouvernement is bezig leergangen omtrent vischteelt in het leven te roepen; ook zal een begin gemaakt worden met de uitgave van handleidingen voor de vischteelt. Later hoopt men ook visscherijscholen te kunnen oprichten.*

Het Soer. Hbl. vertelt van een tocht van de Natuur-Historische Vereeniging te Soerabaja naar „Bawean“ (12, 14 en 16/10, 3de bl.) en van „De O.-I. Compie“ (10 en 17/10, 4de bl. Dr. G. M.), *De Loc. van „Het Batikrapport“ (12/10, blz. 22, Derde deel), de Java-Bode van „Goud- en zilvermijnen“ (20/10, J. E. J.) de Deli Crt. van „De levensbron bij Bangkara“ (24/10, 2de bl.).*

II. Uit de Inheemsche en Maleisch-Chineesche pers.

Wegens ongesteldheid van onzen medewerker moet deze week de bijdrage achterwege blijven.

Oost- en Westindisch literatuuroverzicht.

De Redacties van tijdschriften, welke in deze rubriek werden opgenomen, worden uitgenoodigd de bladen rechtstreeks te zenden aan den redacteur van deze rubriek, Obrechtstraat 163, 's Gravenhage. Hetzelfde geldt voor uitgever, die hun boeken in dit overzicht wenschen vermeld te zien.

Algemeen Landbouweekblad voor Ned.-Indië

No. 16 van 17 Oct.: Rubber en regeeringssteun. — Kunstmatige bestuiving van oliepalmen (uit The Malay Afr. Journal, door I. N. Milsum en J. L. Greig.)

Het Familieblad voor Duinoord

13 en 20 November: „Baas Boonekamp en Suriname“. Een ethnographische schets van A. Werumés Buning. (Een geestig verhaal omtrent Suriname's vruchtbaarheid en de Indianen.)

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië

Afl. 14 van 15 Oct.: Vergelijkend onderzoek naar het normale ijzergehalte van het bloed bij de bewoners van de tropen en van gematigde luchtstreken, door dr. G. M. Streef.

Handelsberichten

No 1287 van 12 Nov.: Suriname in- en uitvoer over 1930, door J. A. J. Meijer (de uitvoer bedroeg naar de Vereenigde Staten van N.A.: 47 pct., Nederland: ruim 35 pct., Groot Britannië: 7 pct., Britsch Guyana: 3 pct., Duitsland: nog niet 1 pct., Frankrijk: 0.005 pct., overige landen ongeveer 7 pct.)

Landbouw en Veeteelt

No 7 van 15 Oct.: De Bandoengsche eiercentrale (1 Sept. Oppericht). — de Statuten der coöperatieve vereeniging „De Bandoengsche eiercentrale“. — Het Gouvernements-proefstation voor pluimveeteelt, door ir. W. F. Gerhardt. VI. Productie.

Indisch Bouwkundig Tijdschrift

No. 19 van 15 Oct.: Over het ringen van djati, door ir. O. Stevens c.i.

De Indische Culturen (Teysmannia)

No. 20 van 16 Oct.: De kunstmatige bevruchting van den oliepalm, door L. Lavergne. — Sojaboon als volksvoedsel, door prof. dr. D. H. Wester (herleefde campagne).

De Indische Mercur

No. 46 van 18 Nov.: De heer A. E. C. Saarloos vervolgt en besluit zijn artikel: De Fiscaal-economische Problemen rond de Indische Cultuurproducten.

Indisch Militair Tijdschrift

No. 10: Bijdrage tot de belichting van het in „Jan“ belichaamde moeilijke probleem, door K. W. K. Leekma. — De aan- en afvoer bij het N.-I.-Leger v.z.v. daarin niet door de strijdende troepenmacht zelf wordt voorzien, door G. I. van Leeuwen. — Op- en afvoer van Javaansche recruten bij de infanterie, door Geos. — Het gebruik van geheimschrift bij (troepen-) oefeningen, door W. A. v. d. Beek. — Taktiek en bevelvoering in klein verband, door C. G. J. Teerink.

De Indische Verlofganger

No 15 van 13 Nov.: Douairière Daendels, door S. Kalf (zij kwam op 28 Maart 1848 te Hattum te overlijden, nadat zij vier jaren een pensioen van f 3500 had genoten. In 1834 had zij een brief geschreven aan den voormaligen legercommandant hertog Bernhard van Saksen Weimar, getekend Douairière Daendels, waarin zij hem hulde bracht voor de wijze, waarop hij in zijn werk „Précis de la Campagne à Java en 1811“, de verdiensten van haren echtgenoot had erkend). — Jacobus Bontius de lijfarts van J. P. Coen, als Indische natuur-onderzoeker 1631—30 Nov. 1931, door A. H. (een pionier in de wetenschap der Indische fauna en flora. Zie ook de Ind. Post van 3 Oct. no. 40.) — De Radja van Serawah, door A. Werumés Buning (een geschiedkundige schets uit 1873).

De Mijningenieur

No 10 van October: The occurrence in situ of corundumbearing rocks in British Malaya, door E. S. Wilburn. — Mededeeling over een vondst van diamanten in de Siaboerivier, ten Zuiden van Bangkinang (Midden Sumatra), door ir. C. W. A. P. 't Hoen.

Nederlandsch Indië

Afl. 3 van 1 Oct.: De Inlandsche pers en de Volksraad, door J. Woldberg. I. (Het regeeringsbureau voor de volkslectuur en aanverwante aangelegenheden verricht onder meer een nuttig werk door de publicaties van het „Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers“. Het is een wekelijksche uitgave in het Nederlandsch geschreven.) — Vertrek van mr. R. Fruin, op 20 Sept. naar Europa. Met foto).

Ons Zeewezen

15 November No. 11: Uit de Geschiedenis van Curaçao (1679—1685), door L. C. Vrijman (de schrijver behandelt de Directeuren Jan Donker, Nicolaas van Liebergen, tegen wien talrijke klachten bestonden en diens opvolger Joan van Erpecum, die voor zijn herbenoeming op Curaçao overleed. Wij zeggen niet te Curaçao, zooals de schrijver op blz. 396, alsof een plaats inplaats van een land bedoeld is.)

Onze Aarde

Novemhernummer: Jamaica, de oudste kolonie van het Britsche rijk in Amerika, door C. K. Kesler. (Een belangwekkend overzicht van de geschiedenis van het eiland welks Indiaansche naam is Xaymaca dat is: goed met bosschen bedekt en met water voorzien, en dat als motto voert: Indus uterque serviet uni = beide Indiërs-Indianen zullen één dienen, naar het zinnebeeld: Twee Indianen die een schild vasthouden waarboven zich een aligator bevindt en vijf kogels op het St. George's kruis. Columbus ontdekte het op 3 Mei 1494. Op 11 Mei 1655 veroverde Engeland het op Spanje. Bannister, die van Febr. tot Mei 1668 gouverneur van Suriname was, ligt daar begraven. Een groot aantal Engelschen verliet Suriname om zich op Jamaica te vestigen, een groote slag voor onze kolonie, aan welke emigratie nog de naam „Surinam Quarters“ op Jamaica herinnert.)

De Planter

No. 492 van 17 October: Van twee belangrijke bijeenkomsten (op 9 Oct. was te Batavia onder auspiciën van den Bataviaschen Bestuursbond een groote bijeenkomst belegd van vertegenwoordigers van Landsdienaren en particulieren, waarop de grondslag gelegd werd voor een algemeene samenwerking tusschen ambtelijke en particuliere vakverenigingen). — De Wijzigingen van de Assistenregeling en aanvullingen van het Burgerlijk Wetboek (Staatsbladen No. 366, 367 en 368.)

De Rijkseenheid

van 18 Nov. no. 7: De Indische Pers-Ordonnantie (naar aanleiding van een artikel van C. K. Elout: Hooger Belang in no. 51 van dit blad en de rede van E. J. Stokvis in de vergadering van den Ned. Journalistenkring van 26 Sept.) — Een Raad van

Van der Linden's Woontechniek
Voor 't gedistingeerde Interieur
Meubelmakerij Behangerij Stoffeerdery Verhuizingen
VAN DER LINDEN
J. S. BACHSTRAAT 51 — UTRECHT
Fabriek OUDENRIJN 38 — Telefoon 14819
Vertegenwoordigers overal te ontbieden. 5162

UTRECHT

U F R A
RADIO
Radio-toestellen, direct op het lichtnet aan te sluiten (geén accu en anodebatterij), met ingebouwden luidspreker. Smaakvolle uitvoering in gepolitoerd notenhout. — Prijs f 195.—
U F R A - RADIO — UTRECHT
Wittevrouwensingel 2 (5145) Tel. 16024

PRIVÉ DANSLES

5174

DANSINSTITUUT H. J. TIMMER
ARCHIMEDESSTR. 64 Tel. 337007, DEN HAAG

Het lokaal voor Wek. Publ. Veilingen
LEIDSCHEGRACHT 76, AMSTERDAM

is een vertrouwde, reeds 30 jaren bestaande Inrichting, voor den verkoop van

Nette Inboedel en Kleeding

TELEFOON 49900 5466

W. J. GERDING & Co.

Makelaars

Zoonoodig verkoop en afrekening binnen één week

UITZENDING VAN DINERS

L. S. Stelt U prijs op een goed bereid diner?
Bestelt Uw maaltijden dan bij: 5297

FIRMA H. J. LOS Telefoon 556389
b. g. g. 555345

waar alles met eerste klas ingrediënten wordt bereid.

— Berkenboschblokstraat 2, Scheveningen —

Vlugge bediening. Concurrerende prijzen.

„VEBUGA“

VERKOOPBUREAU VAN GASAPPARATEN

„VEBUGA“

ALLE VERWARMINGS- EN SANITAIRE ARTIKELEN

PIET HEINSTRAT 74

TELEFOON 333127, DEN HAAG

WIJ LEVEREN UITSLUITEND

EERSTE KLAS ARTIKELEN

— MET VOLLE GARANTIE —

VRAAGT ONS ADVIES 5156

„VEBUGA“

Vestigt U te Scheveningen

Modern ingerichte étagewoningen te huur,
Harstenhoekweg 193 tot 239

Huurprijzen vanaf f 475.— per jaar.

Dicht bij strand en station.

v. d. ELSHOUT & DE BAKKER.

Telefoon 338063, 338587, 556221 5311

P. G. C. HAJENIUS

OPGERICHT 1826

5467

AMSTERDAM
Rokin 92/96

'S-GRAVENHAGE
Noordeinde 64

SIGAREN
SIGARETTEN, TABAK

Gemeubileerde Landhuisjes te Huur

op de Veluwe, temidden
BOSCH EN HEIDE

In voor- en najaar speciaal voordeelige prijzen

Te bevragen bij 5059

LANDGOED REFUGIUM, ELSPEET, TEL. 3

VICTORIA-WATER

OSBERIAMSTEIN

HEERLIJK

GEZOND

NATUURLIJK BRONWATER

5504

Experts voor Nederlandsch-Overzee, door A. J. W. Harloff. VI. Slot (de schrijver eindigt zijn betoog aldus: Beschouwt men dezen hoogst onbevredigden toestand in verband met de indrukwekkende politieke en andere eischen die in het heden en, meer nog in de toekomst, moeten worden gesteld aan hen, die onder omstandigheden zoo ernstig en moeilijk als nimmer tevoren, de opper-leiderschappenspligten zal hebben te vervullen, en daarmede de algemeene verantwoordelijkheid zal hebben te dragen van de staatkundige toekomst van een ontwakend volk van meer dan 60 miljoen zielen; overdenkt men de mogelijke gevolgen van ministerieele onthouding waar wijsheid onthouding gebod; dan is het wel overduidelijk, dat de staat van zaken, in de nieuwe en zorgesche phase waarin deze door het internationale overzeesch emancipatieproces zijn komen te verkeren, dwingend eischt, dat Nederland thans eindelijk, en wel zoo spoedig mogelijk, den toestand van isolement opgeeft, welke het in de rij der mogendheden met overzeesch gebied tot dusver innam met opzicht tot het instituut van den Raad voor de overzeesche gewesten.)

De Stuw

No. 20 van 16 Oct.: Reorganisatie van de Indische Regeering. — De Openbare Zaak, door L. — De Strijd om „De School”, door Fruin. — De Inheemsche Pers over het afgetreden Bewind.

Tectona

Afl. 10 van October: Ten afscheid, door R. Wind (van dr. ir. L. G. den Berger). — Over het verband tusschen de dikte der jaarringen van djatibomen, door dr. H. P. Berlage Jr. (met 2 grafieken en een tabel). — Culturaanleg van den djati, door J. van Roosendael (Tectona grandis L.). — Kwaliteitsverzoeking van den djati als richtlijn der bestandsbehandeling, door Z. van Doorn. — Beschrijving van een proef genomen bij de winning van brandhout in de Langkatsche vloedbosschen, door L. J. Hiemstra (met 3 foto's). — Bijdrage tot de kennis van de houtvoorraden der wildhoutbosschen in de buitengewesten (met 2 staten en 3 grafieken) door E. Malmros. — Gevoel, cijfers en conservatisme in den boschbouw, door dr. ir. Ch. Coster.

Tropisch Nederland

Afl. 15 van 16 November: De ontwikkeling van het verkeerswezen in Ned-Indië door S. A. Reitsma. III. — Bloemenweelde in het Koloniaal Instituut, door C. K. Kesler (de orchideeën-tentoonstelling van 6—8 Nov.). — Iets over Bataks, door S. Kalf. I. — Nederlands roeping in Indië, door prof. dr. A. W. Nieuwenhuis. XIV.

Tourism

Vol. VI. No. 5, Sept.: Netherland India Government Number. Talrijke afbeeldingen bij den tekst over de bestuurswisseling.

ZENDINGS- EN MISSIEBLADEN.

De Katholieke Missiën. November: 'n Diner met..... dessert (in Nieuw Guinea). — Jaaroverzicht 1930—1931 van de werkzaamheden der Missiezusters „Dienaressen van den Heiligen Geest” op Flores en Timor.

Koloniaal Missie Tijdschrift. 15 Nov.: Missiebrieven van Caspar de Hesselle (1851) — Militaria uit Nederlandsch Borneo, door P. Eugenius.

Missionary Monthly (en Heidenwereld) November: Wat ds. Gispin mededeelde over Curaçao. De „Moenroe Doctrine” Hier Geldig (Hij deelde volgens de Standaard mede:

Er is geen enkele Prot. Christ. School. Het zijn of R.-Kath. of openbare scholen. Curaçao heet een R.-K. kolonie. De R.K. missie heeft als een aanklacht tegen het Protestantisme de bevolking Roomsch gemaakt. Maar van de Nederlanders die er verblijven, is slechts een klein percentage R.K. Als ik op mijn reis terugzie, dan ben ik bewogen met het lot van hen die daar leven in zulk een geestelijke wildernis. Noodig als brood is een eigen gebouw als centrum van geestelijk leven. Evenzoo moet er noodzakelijk een Dienaar des Woords naar Willemstad worden uitgezonden. Voor een candidaat is hier niet een geschikt arbeidsveld.

Een krachtige fundatie van het Geref. kerkelijk

Bij gevatte Koude

in hoofd en ledematen, Rheumatische pijnen, Griep en Influenza, Hoofdpijn, Kiespijn, Aanzichtspijn en vastzittende Hoest, zullen

Mijnhardt's Poeders

U spoedig helpen. Do s 45 ct. Bij Uw Drogist.

NEUTRALE SCHOOLVEREENIGING „SWEELINCKSCHOOI”

1ste SWEELINCKSTRAAT 22-24 - DEN HAAG

6 jaar L.O. met Fransch en Handenarbeid. Opleiding voor H.B.S. enz.

4 jaar U.L.O. Opleiding Diploma A. en B. Vervolgklasse.

Opleiding Diploma Stenografie en Cursus in het koken.

De Directrice, M. A. G. STEFFELAAR.

5546

leven is broodnoodig. Daartoe moeten pogingen worden aangewend.

Ik zie met genoegen op mijn reis terug. Niemand heeft mij eenige moeilijkheid in den weg gelegd, en ik ben overal met groote welwillendheid ontvangen.)

Wolanda-Hindia, November: De Wajang II, door dr. H. Kraemer. — De heer der Medicijnen, II, door ds. D. K. Wielenga. — Een reis door Zuid-Oost Borneo, II. Aankomst te Bandjermassin, door dr. K. J. Brouwer.

Het Zendingsblad van de Geref. kerken in Nederland. November: De benoeming van dr. J. H. Bavinck tot derden docent aan de Opleidingsschool te Djokja-Djokjakarta (met een zendingskaart.

BOEKENSCHOUW.

De stille plantage, door Albert Helman, Nygh en Van Ditmar. (men zie de uitvoerige waarde-rende bespreking in de N. Rott. Cour. van 14 Nov. Avondblad D.)

Jaarverslag van den Topografischen dienst in N.-I. over 1930, 26ste Jaargang. Reproductiebedrijf Top. Dienst 1931, Weltevreden.

Onze eilanden in Nederlandsch West-Indië en de overige eilanden van de Caraïbische zee. Venezuela en Columbia, door Fr. M. Realino. Uitgave van het St. Thomas College, Curaçao, 1931, f 1.35. Ook verkrijgbaar bij de Electr. Drukkerij R.K.J.W. Tilburg. Tweede, herziene druk. Negentien kaartjes en 87 afbeeldingen verduidelijken dit keurig uitgevoerd en gemakkelijk lezend, werkje over Curaçao en omgeving, dat ingedeeld is in 158 paragrafen en voorzien van 3 tabellen. Aan het slot komen 158 vragen voor, die voor herhaling zijn bestemd. De kaartjes zijn duidelijk en van de foto's vele nog niet elders afgebeeld. Het is een handig en nuttig werk dat wij in veler handen zouden wenschen, ook in Nederland, waar de kennis van ons gebiedsdeel maar zeer matig is. Daar het aantal aardrijkskundebokjes over deze gewesten uiterst gering is, voorziet deze nieuwe uitgave in een groote behoefte.

Jaarverslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao over het jaar 1930. Drukkerij „De Cur. Courant”.

Academisch-Indische lezingen.

In het Botanisch laboratorium van de Rijksuniversiteit te Utrecht, zullen onder auspiciën van het comité voor de Academisch-Indische voordrachten de volgende onderwerpen worden behandeld.

Dinsdag 1 December: prof. dr. O. de Vries, oud-directeur van het proefstation voor rubber te Buitenzorg, over: „Grepn uit het verhaal van den rubber”, met lichtbeelden en film.

Donderdag 10 December: Th. Ligthart, oud-directeur der Javasche Bank, over: „Invloed van de crisis op de Tropisch koloniale maatschappij.”

Donderdag 17 December: dr. A. J. A. A. baron van Heemstra, oud-gouverneur van Suriname, met: „Iets over Suriname”, met film.

De lezingen vangen telkens des avonds 8 uur aan.

Suriname

Onder het hoofd „Relletjes te Paramaribo”, geeft „De West” van 30 October een uitvoerig overzicht van het gebeurde. Uit dit overzicht blijkt dat het meer dan „relletjes” zijn geweest, een oproer, die twee dagen heeft geduurd, waarbij poging tot brandstichting heeft plaats gehad, waaraan vrouwen als furien hebben deelgenomen en waarbij zelfs de auto, waarin de procureur-generaal, de commissaris van politie en de adjudant van den Gouverneur zaten, met steenen is bekogeld. Het is uit het overzicht van „De West” niet duidelijk waarom de overheid niet onmiddellijk met kracht is opgetreden.

Onze ruimte laat niet toe een relaas te geven van wat er gebeurd is. De lezers vinden in de dagbladen uitvoerige berichten. De N.R.Ct. van 19 Nov. avondblad D, spreekt in een uitvoerig artikel, onder het hoofd „Urbina overtroefd”, een scherp oordeel uit over de houding van den Gouverneur, na eerst enkele euphemismen in de officieele telegrammen uit Suriname onder de loupe te hebben genomen.

Uit het overzicht van „De West” blijkt niet duidelijk welke bevolkingsgroepen aan het oproer hebben deelgenomen. Opmerkelijk is het dat een paar

Britsch-Indische jongens des avonds een telefoon-draad hebben doorgesneden.

Toen het oproer begon was een deel van de militaire macht uit Paramaribo afwezig. Hebben de oproermakers daarmede rekening gehouden? Dit zou wijzen op een van te voren beraamd plan. Ook andere feiten wijzen daarop.

Wij moeten nu wachten op het „uitvoerig, gedocumenteerd overzicht”, dat de Gouverneur heeft toegezegd en op de nadere inlichtingen, die de Minister aan de Kamer zal geven. Het is te verwachten dat de Staten-Generaal de zaak met den noodigen ernst zullen behandelen.

Wij hopen dat de Regeering zal inzien dat, met het toenemen der bevolking, de militaire bezetting versterkt moet worden en dat de stationering van een oorlogsschip noodig is.

Het gebeurde mag zich niet herhalen.

**

De Ondernemersraad voor Suriname heeft een rekest gezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin betoogd wordt, dat de aanneming van het amendement van den heer Van den Heuvel c.s. den ondergang zou beteekenen van de Surinaamsche suikerindustrie. Dit amendement werd ingediend bij het ontwerp van wet ter verhooging van het tarief van invoerrechten en houdt in, dat het invoerrecht op suiker met 98 pct. gehalte en hooger van f 2.40 per 100 K.G. gebracht worde op f 5.40 per 100 K.G. en dat voor suiker met lager gehalte dan 98 pct. een invoerrecht geheven worde van 3 cent voor elk percent aan het gehalte, doch niet minder dan f 2.

Suriname produceert jaarlijks 15.000 ton suiker, waarvan 2000 ton in dit gewest zelf gebruikt wordt, terwijl van de overblijvende productie 80 pct., d.w.z. ongeveer 10.000 ton in Nederland wordt ingevoerd.

De eventuele aanneming van het amendement zou een zware slag voor Suriname beteekenen. Ook de scheepvaart zou ten eerste door de vrachtvermindering getroffen worden, waardoor het niet meer mogelijk zal zijn de twee-wekelijksche scheepvaartverbinding te handhaven. Deze verbinding zal tot een maandelijksche moeten worden teruggebracht, wat een verwijdering van Suriname met het moederland zou beteekenen. Gevraagd wordt om bij onverhoopde aanneming van het amendement maatregelen te treffen, dat althans een zeker contingent suiker van het eventueel verhoogde invoerrecht zal worden vrijgesteld, opdat deze ramp aan Suriname voorbij ga.

Gelukkig voor Suriname en voor Nederl. Indië, is het amendement verworpen.

**

In verband met plannen om de bakoven-cultuur in Suriname te doen herleven, heeft de Ondernemersraad van Suriname een commissie in het leven geroepen ter bestudeering van deze aangelegenheid, van welke commissie voorzitter is de heer G. J. W. Putman Cramer en secretaris mr. dr. H. H. A. van Gybland Oosterhof.

In verband hiermede verwijzen wij naar hetgeen wij over een mogelijke herleving van de bakoven-cultuur schreven in ons nummer van 12 November.

**

Het gerucht doet de ronde, aldus „De West” dat in Boven Saramacca wederom een belangrijke goudvondst is gedaan. Zekerheid omtrent de hoeveelheid bestaat nog niet. Men spreekt van een vondst van verscheidene kilogrammen. Een politie-beambte van het district Saramacca is ter verkenning uitgezonden, doch bij de huidige droogte is het reizen in de bovenlanden zeer tijdroovend. De vondst zou gedaan zijn op hetzelfde terrein, toebehoorend aan Comptoirs Hesse, waar eenigen tijd geleden ongeveer acht kilogram goud werd gevonden.

Nader wordt gemeld, dat de goudvondst 5.756 gr. bedraagt ter waarde van ongeveer f 8000. Het zijn weer dezelfde delvers, George Brotherson en Samuel Barton, die deze vondst hebben gedaan, op slechts enkele tientallen meters van de plek, waar juist een jaar geleden door hen 7630 gram goud werd gevonden.

**

„De West” van 23 Oct. schrijft:

Morgen vertrekken binnendoor naar Nickerie, per barkas Sommelsdijk, de ingenieur H. N. van Dijk en de oud-districts-commissaris I. Boonacker, die hier een voor-onderzoek instellen omtrent de mogelijkheid om cultures in Suriname machinaal te drijven. Met hen gaan mede de heeren J. A. van Beek,

ELEGANT DANSEN

LEERT U VOLGENS ENGELSCH METHODE BIJ:

5587

BRONMEIJER'S DANSINSTITUUT

Speciaal op technisch gebied wordt U de meest Charmante wijze van dansen bijgebracht
LANGE POTEN 25a, t/o „Hotel Central”, Telef. 115550, DEN HAAG
 CLUBS VOOR ALLE LEEFTIJDEN — MODERNE INRICHTING — INSCHRIJVING VAN 2—6 EN 8—10 UUR

oud-planter, en Beelaerts van Blokland, als vacantië-gast. Op de terugreis zullen zich de ingenieurs Selivanowsky en Van Wouw bij het gezelschap aansluiten.

Wij hadden een kort onderhoud met de heeren Van Dijk en Boonacker, die ons mededeelden, dat hun bezoek betrekkelijk van korten duur zal zijn en uitsluitend ten doel heeft om den bodem te verkennen en na te gaan of de omstandigheden aanwezig zijn voor een machinaal gedreven grootbedrijf, waarbij in de eerste plaats gedacht is aan rijst en maïs.

De voornaamste voorwaarden voor een dergelijk bedrijf zijn:

I. Een bodemoppervlak vrij van wortels en stompen.

II. Het terrein moet gelegenheid bieden zoowel voor irrigatie als drainage.

III. De samenstelling van den bodem moet van dien aard zijn, dat op goede gronden een goede oogst verwacht mag worden over een reeks van jaren.

IV. Het terrein moet van voldoende uitgestrektheid zijn om, na een proefexploitatie ter oppervlakte van 100 tot 120 hectaren, het bedrijf in het groot voort te zetten.

De heer Boonacker meent, dat geschikte terreinen voor dit doel in Nickerie te vinden zijn. Daarom wordt dit district het eerst bezocht. Later zal vermoedelijk nog een verkenning plaats vinden op het pas gekapt tracé van Coppename naar Coronie.

Leidt het onderzoek tot de slotsom, dat terreinen van de gewenschte hoedanigheid en oppervlakte beschikbaar zijn in Suriname, dan zal worden nagegaan of daarop technisch en economisch een grootbedrijf mogelijk is. Het spreekt vanzelf, dat de mechanische grondbewerking ook aan het kleinbedrijf zal ten goede komen. De heeren waren verast over de rijstsoort Bajang, door het Proefstation ingevoerd uit Java, die waarschijnlijk alle eigenschappen bezit voor een machinaal uit te oefenen cultuur. De hier zoo populaire Skrifiman Kotti voldoet niet aan alle eischen, omdat de stroo daarvan te slap is en de korrels te los zitten.

Het einddoel van een machinaal grootbedrijf is natuurlijk niet om op de lokale markt te concurreren, maar om uit te voeren. Dit is het uitgangspunt van den geheelen opzet.

De heeren hopen met hun werk gereed te zijn midden November, om dan via Demerara en Trinidad en de Vereenigde Staten van Amerika, terug te keeren naar Nederland. In Demerara zal worden nagegaan wat daar op het gebied van machinale rijstcultuur geschiedt.

Op Trinidad zal meer in het bijzonder de vruchtencultuur de belangstelling hebben. De heer Boonacker is een groot voorstander van hervatting van de bacovencultuur. In Amerika zal een studie worden gemaakt van hetgeen daar geschiedt op het gebied van machinaal gedreven rijst- en maïscultures.

Is het uit te brengen rapport gunstig, dan zal vermoedelijk het volgend jaar een aanvang worden gemaakt met de eigenlijke proeven tot mechanische grondbewerking in Suriname.

Bij het passeeren van de sluis van Uitkijk, werd, aldus lezen wij in „De West”, een boot medege-trokken met den stroom. Het vaartuig kantelde om en de inzittenden, allen Britsch-Indiërs, raakten te water. Een moeder met haar vier kinderen verdronk.

In de Memorie van Antwoord hoofdstuk XI (Departement van Koloniën) schrijft de Minister omtrent de jaarwedde en reis- en verblijfkosten van den Gouverneur van Suriname:

„De bedoeling bestaat, om in verband met de tegenwoordige financiële omstandigheden de jaarwedde van den gouverneur aan een korting op gelijken voet te onderwerpen, als ten aanzien van de salarissen der ambtenaren in rijksdienst in het voornemen ligt. De post voor reis- en verblijfkosten van den gouverneur is voor vermindering bezwaarlijk vatbaar.”

En omtrent de waterleiding voor Paramaribo: „De voorbereidende werkzaamheden voor den aanleg van een waterleiding voor Paramaribo en omstreken, hebben regelmatig voortgang.”

Curaçao**De nieuwe bisschop!**

Lang heeft het geduurd, maar nu is de opvolger van wijlen monseigneur Vuylsteke er toch. Pater Verriet is benoemd. Het bericht daarvan kwam hier uit Willemstad, niet uit Rome. Of hierbij van beteekenis is, dat, zooals de bladen hier gemeld hebben, de keuze der Curaçaosche paters gevolgd zou zijn, weten wij niet. Intusschen zou deze keuze eens te meer waarborgen de voortzetting van het missiewerk in den geest van den overleden bisschop. Kan deze laatste inzonderheid de man van het R.-K. onderwijs en van den arbeid der barmhartigheid en der dienende liefde genoemd worden, het was toch ook onder zijn leiding, dat naar den eisch des tijds wat men noemt de R.-K. sociale actie opkwam. Daarvan was pater Verriet de onmiddellijke organisator en leider. Verwacht mag dan ook worden, dat, natuurlijk zonder verwaarloozing van wat op ander gebied tot stand kwam, aan den verderen opbouw van het sociale werk alle aandacht zal worden besteed. Voor de toekomst van Curaçao is dit van uitnemend gewicht.

Sociale wetgeving.

In onmiddellijke aansluiting hieraan kan worden meegedeeld, dat de gouverneur persoonlijk de nieuwe commissie voor sociale wetgeving heeft geïnstalleerd. „Op het gebied der sociale wetgeving moet Curaçao de eerste stappen nog zetten”, aldus Exc. Van Slobbe. Het is dus niet onbegrijpelijk, dat de taak dezer commissie beperkt is, n.l. tot het in studie nemen van wat op het gebied der beroepsongevallen en op dat der verplichte arbeidsrust — met uitzondering van den arbeidsduur — dient te worden geregeld. In zijn rede heeft de gouverneur, der commissie vrijheid latende om verder strekkende adviezen uit te brengen, het eigenlijke onderwerp nog meer beperkt, n.l. tot ongevallen- en invaliditeitsvoorziening, verplichte winkelsluiting en Zondagsrust.

De predikant van Emmastad.

Ds. W.-J. van Lindonk is Zondag 11 Oct. 1930 bevestigd door den vlootpredikant ds. J. v. d. Giessen. De *Amigoe* geeft een sympathiek verslagje van dezen kerkdienst. De bevestigingstekst was Mattheus XIII vers 3, het laatste gedeelte, „een zaaier ging uit om te zaaien,” de intreetekst Romeinen I vers 11 en 12 „Want ik verlang om u te zien, opdat ik u eenige geestelijke gave, mocht mededeelen, ten einde gij versterkt zoudt worden: dat is, om mede vertroost te worden onder u, door het onderling geloof, zoo het uwe, als het mijne”.

Wij zouden wel graag onzen lezers wat willen mededeelen omtrent de kerkrechtelijke positie en de staatkundige rechtspositie van de nieuwe gemeente en haar predikant, maar wij tasten daaromtrent zelf geheel in het duister. Onlangs is een besluit verschenen, waarbij het Koninklijk besluit van Willem I, dat de Vereenigde Protestantische gemeente op Curaçao in het leven riep, op Emmastad niet toepasselijk verklaarde. Ds. Lindonk is, laten wij maar zeggen, aangewezen door de Commissie voor de zaken der protestantsche kerk in Oost- en West-Indië, hij is benoemd door den gouverneur tot predikant bij „de Protestantische Gemeente te Emmastad.”

Wij lezen in het verslag der bevestiging en intrede, dat twee mariniers werden bevestigd tot lidmaten der Ned. Herv. kerk, en er wordt daarin ook gesproken van den „kerkeraad der gemeente Emmastad”, allemaal gegevens, die even zoovele vragen bij ons doen opkomen, waarop wij het antwoord niet hebben kunnen vinden. Wil een onzer Emmastadsche lezers onze belangstellende lezers niet eens inlichten?

Het Struisvogelpark exit!

In de *Amigoe* lezen wij, dat 20 November 1931 zou worden verkocht ten overstaan van notaris Lansberg de plantage Choloma met de daarop staande gebouwen van het struisvogelpark en als inventaris: 13 struisvogels, ± 60 schapen en geiten, opgewerkte veeren, manufacturen, schenpbriefkaarten, gereedschappen, broedmachines, enz.

Een droevig verslag.

De inspecteur van het onderwijs heeft een alledroevigst verslag uitgebracht over de laatste onderwijzersexamens. Wij hebben wel eens hooren vertellen, dat het examen voor den vierden rang zou gelijk staan met het toelatingsexamen voor een kweekschool in Nederland. Dat schijnt nog te hoog gemikt te zijn, want van een der hoofdvakken, het rekenen, lezen wij: „Het schriftelijk werk, hoewel het zoodanig was, dat enkele opgaven, gemaakt hadden kunnen worden door leerlingen van de hoogste klasse eener lagere school, bleek hier en daar nog boven de bevatting der candidaten te gaan.” En verder:

Nederlandsche taal: „De onbeholpen wijze, waarop de candidaten hunne gedachten uitdrukten”....

Natuurkennis: „Het onderdeel plantkunde bleek, meer nog dan in vorige jaren, verwaarloosd te zijn.” Aardrijkskunde: „...de kennis... was bij het meerendeel der candidaten twijfelachtig of onvoldoende.”

Daartegenover, als men het zoo noemen mag:

Lezen: „...in de laatste jaren wel zeer verbeterd, maar... toch...”

Schrijven: „over het algemeen... een voldoende cijfer...”

En over de examens voor de derde klasse wordt gezegd:

„De resultaten bereikt bij het schriftelijk zoowel als bij het mondeling onderzoek waren bij dit examen, waarvoor alle candidaten moesten worden afgewezen, allertreurigst.”

Men spare ons de rest. Belangstellenden kunnen het overige lezen in *De Curaçaosche courant* van 16 October 1931.

Uit den Verren Vreemde**Apothéose der tentoonstelling.**

De oud-minister van Koloniën, oud-gouverneur generaal van Indochina, Albert Sarraut, heeft op het, te Parijs gehouden, congres der radicaal-socialisten, een uiteenzetting gegeven van de rol, die de koloniën zoowel in de (Fransche) binnenlandsche, als in de buitenlandsche politiek reeds vervullen en in de toekomst moeten vervullen, een rede, die vrijwel in elk harer onderdeelen zóó, zij't met eenig voorbehoud, over en voor onze koloniale politiek kon zijn gezegd. De spreker wierp er nu en dan de opvatting door, dat hij echt radicaal-socialistische¹⁾ program-punten tot hun recht wilde laten komen, maar in Nederland is de politiek in zoover een slag voor op de Fransche, dat ten onzent reeds veel als twistpunt heeft afgedaan, dat in Frankrijk nog als zoodanig wordt opgeworpen. De heer Sarraut is een man van buitengewone gaven, hij heeft dit als gouverneur-generaal, als minister door daden getoond en hij is een redenaar, die zelfs in het land der goede sprekers uitblinkt. Dit is ook weer bevestigd door het rapport, ditmaal voor het congres te Parijs uitgebracht.

La Dépêche Coloniale heeft zijn rede, in haar geheel opgenomen²⁾. Wij meenen hier te moeten volstaan met het gedeelte waarin hij de, toen haar sluiting nabijzijnde, groote Internationale Koloniale Tentoonstelling te pas bracht. Dit gedeelte is, tot zekere hoogte een samenvatting van zijn beschouwingen — zooals de expositie ook een samenvatting is geweest van het koloniaal kunnen — en het geeft een idee van den kenschetsenden betoogtrant van dezen staatsman.

„Velen van hen, die de tentoonstelling hebben gezien, zullen stellig alleen een indruk bewaard hebben van de grootheid der uitstalling en het schilderachtige der gebouwen.

Maar, zegt Sarraut, voor de oogen die diep hebben kunnen kijken, voor de waarnemers die weten te ontleden, voor de sociologen, de staatkundigen, de wijsgeeren, die de groote morele sociale en humane uitwerkingen van het koloniale vraagstuk naspeuren, is deze tentoonstelling rijk geweest aan de meest welsprekende documentatie. Een ieder van hen, die eerlijk op voorlichting zijn uitgegaan in de Fransche, zoowel als in de vreemde paviljoens, bij het indrukwekkend fresco-werk der grafieken, der schilderijen, der statistieken, der platen, waarin was samengevat het veelvoudig verhaal der humaniteits inspanning van den kolonisator, heeft tegelijk met de volharding ook het edelmoetige van het streven kunnen waardeeren, waardoor de kolonisatie, en in het bijzonder de Fransche kolonisatie, evenwijdig aan haar

VOOR AL UWE REIZEN

Reisbureau LISSONÉ N.V. AMSTERDAM

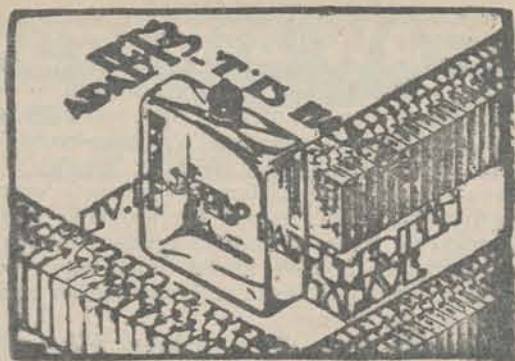
Reisbureau LINDEMAN N.V. DEN HAAG 5033

Leidschestraat 5 — Dam 10

Groenmarkt 22 en elders

N.V. Ned. Ind. Reisbureau LISSONÉ-LINDEMAN — BATAVIA-CENTRUM: Rijswijkstraat 2 — SOERABAYA: Simpang 4

GENUA
Uff. Informazioni C. I. T.
Stazione P. PrincipeMARSEILLE
W. F. WORST,
„Hotel Splendide”PARIS
EXPRINTER
2 rue Scribe

5606

wensch van economische omzetting, haar werk van intellectuele en zedelijke verheffing en verrijking heeft gevoerd tot de rassen, aan welke zij de weldaden van het westersche genie heeft gebracht.

Het groote werk, zoo opgevat, moet worden voortgezekt, op welke hinderpalen men daarbij ook moge stuiten, welke gevaren men daarbij ook moge loopen. Spruit daaruit een gevoel van vrijworden voort, zelfs een geest van emancipatie, die onze heerscherstaak moeilijker kan maken, dan hebben wij te bedenken, dat daarin de mooie kans van de kolonisatie ligt, en dat het een democratie tot eer strekt die kans aanvaard te hebben in het bewustzijn der broederschaps gedachte. Het groote werk moet worden voortgezekt, want hoe schitterend ook de bereikte uitkomsten zijn, de taak is verre van voltooid. Hetgeen tot stand gebracht is, heeft zijn leemten en tekortkomingen, zijn gebreken, zijn misvattingen, zooals elk menschenwerk. Het vraagt om verbetering en voortzetting. Het werk moet van zekere uitersten, zekere vooroordeelen, zekere gebreken zelfs, gezuiverd worden. Het moet het verkeerde rasmerk kwijt raken, waardoor bij den koloniaal het gevoel van den veroveraar in enkele opzichten is blijven voort bestaan. Het moet in al zijn daden vooral die hoogmenschelijke inspiratie vinden, welke het geweten zelf is van de beschaving. Dit moet eerlijk en moedig beleden worden.

De koloniale beschaving heeft, evenals de Europeesche zelf, waaruit zij is voortgekomen, den invloed ondergaan van dien drang tot algemeen nut, welke aan de materiele resultaten voorrang geeft boven de moreele. In de koortsachtige jacht naar oogsten van macht en fortuin, heeft onze moderne beschaving haar ethiek te veel op zijde gezet ten voordeele van de techniek. De imperialistische verwording van haar economische vlucht heeft haar idealisme bedorven. De machine heeft den geest verdrongen; in het materialisme van den vooruitgang is de moreele inspiratie te loor gegaan, en deze was het die van de kolonisatie, juist door haar toewijding aan de verbetering van het menschen, den voornaamsten factor moest maken voor de toenadering der menschen in een gemeenschap van saamenhorigheid en liefde.

De Taylorisatie van de te verwezenlijken daadwerkelijkheid heeft het hart der beschaving in de verdrukking gebracht. Dat hart moet zijn volle werking terugvinden. De kolonisatie moet het bewustzijn weer vinden van de hooge roeping van het menschenlijk wezen, van de beteekenis der geestelijke waarden, wil zij niet op een failliet uitloopen door het misbruiken van haar technisch overwicht. Zij moet haar dubbele belofte houden, de naleving daarvan is de eenige rechtvaardiging van de koloniale onderneming. De natuurlijke rijkdom te ontginnen is slechts een punt van haar program, aan de menschenlijke rijkdom zijn waarde te geven is een tweede punt, hierin ligt een aanvaarde verbintenis, die streng moet worden nagekomen. De koloniale uitbreiding heeft de eenheid van de aarde gebracht, dit kan niet bedoeld zijn om tot een heftiger tegenstelling tusschen de rassen te komen; waar zij de economische saamenhorigheid van de wereld tot stand gebracht heeft, is zij er op aangewezen, bij straffe van het scheppen eener verschrikkelijke tegenstrijdigheid, te werken voor de solidariteit van alle menschen die de aarde bevolken.

Dat is de ethisch-practische synthese-politiek als apothese van de Vincennes demonstratie.

1) Zoo ongeveer wat ten onzent als „vrijzinnig-democratisch” geldt.

2) Nummers van 13 t.m. 18 November.

Eene Vrouw.*

Voor dengene, die dikwijls de reis Nederland—Frankrijk vice versa maakt, heeft deze route weinig aantrekkelijks. Gezeten in de goede wagens, welke de Fransche en Nederlandsche Spoorwegen op dit traject laten rijden, is dan ook het bezit van gezellige lectuur van veel waarde. Van tijd tot tijd komt het echter voor, dat men eens aangenaam en interessant reisgezelschap ontmoet en dan vliegen natuurlijk de uren voorbij.

Eenige jaren geleden had ik het voorrecht gedurende de reis van Nederland naar het groote wereldcentrum, dat Parijs heet, een jong echtpaar te ontmoeten, hetwelk op weg was via Marseille naar het groote Nederland in de tropen.

Zooals vele onzer landgenooten, die ten doop onder de linie zijn gehouden, hadden ook zij hunne Hollandsche stijfheid in den Indischen Oceaan over boord gezet en waren nu heel aangename wereldburgers geworden. Hij en zij in de dertig, hadden hun verlof in Nederland doorgebracht en daar ook hunne beide jonge kinderen voor de verdere Europeesche opvoeding bij de ouders achtergelaten.

Na zijne studies in Leiden voltooid te hebben was hij met zijn jong vrouwtje in de buitenbezittingen geplaatst en wel voornamelijk in Atjeh. Daarvan werden mij nu prachtige en interessante verhalen gedaan. De tijd ging daardoor zoo snel voorbij, dat wij bij het uitstappen te Parijs niet eens gelegenheid hadden gehad ons voor te stellen.

De naam deed hier echter ook niets ter zake, maar ik was verheugd geconstateerd te hebben, dat er een groot verschil bestaat tusschen de vele wufte Europeesche vrouwen, die men te Batavia en te Soerabaja overal kan opmerken en de degelijke Nederlandsche jonge vrouwen, die onze jeugdige bestuursambtenaren in de door Van Heutz geopende buitenbezittingen ter zijde staan.

Al hebben wij gelijke rechten, eene vrouw is geen man. Ook de werkzaamheden van den man, als reizen en trekken en zelfs oorlog voeren, kunnen voor dezen wellicht een genoegen zijn, maar zij zijn het zeker niet voor een werkelijke vrouw en moeder. Of het in Europa of in Azië is, den man wordt veel vergeven, doch voor de vrouw is men in het algemeen niet zoo welwillend. Het juiste optreden en het gedrag der Europeesche vrouw in de koloniën is dan ook voor elke koloniale mogendheid van zéér veel belang. In die prachtige en uitgestrekte buitenbezittingen zijn dus vele flinke jonge Nederlanders in de gelegenheid te toonen of zij over de noodige talenten als bestuurder over groote landstroken, waarin vele duizenden menschen wonen, beschikken, doch het welopgevoede jonge vrouwtje zal zich in heel veel dingen moeten schikken. In dit geval moet dus de „liefde” spreken, welke jonge menschen en dikwijls ook ouderen over vele bijna onoverkomelijke bezwaren heenhelpt, maar ook de... vaderlandsliefde.

Ik weet niet, of ik in deze eigenaardige tijden, waarin elk groot volk veel te veel aan zichzelf denkt en waarin alléén het kleine Nederland „international” voelt, nog het woord vaderlandsliefde kan gebruiken. In elk geval de liefde tot den geboorte- grond en de trots, dat zij, die daarop getogen zijn, juiste moderne begrippen en goede beschaving aan onze in dit opzicht minder bedeelde wereldburgers brengen, bestaat gelukkig nog bij vele Nederlanders, al zijn deze dan ook nog zoo international.

De Nederlandsche vrouw, die haar man naar verre gewesten heeft vergezeld en de Nederlandsche moeder, die haar zoon naar Oost of West laat vertrekken, hem goede raadgevingen medegevende, deze vrouwen zijn voor den grooten naam, die het kleine, doch energieke Nederlandsche volk zich op koloniaal gebied heeft verworven, van zéér veel gewicht geweest.

Toen ik 11. Donderdagnamiddag bij het ondergaan der zon ons prachtig paviljoen in het Bosch van Vincennes aanschouwde, dat gedurende vijf maanden door ruim 30 miljoen oogen is bekeken en door vele miljoenen vreemdelingen met waardeering is besproken, toen zag ik voor de laatste maal dit werk door stoere Nederlandsche mannenhanden gewrocht, maar waaraan indirect ook duizenden en duizenden Nederlandsche vrouwen hebben medegewerkt.

Laten wij, mannen, bij eene volgende gelegenheid ook eens statistieken aannemen, waarop het prachtige beschavingswerk van de „vrouw” in de koloniën wordt aangegeven.

Mijn mannelijk égoïsme was zeker op dien Donderdagnamiddag enigszins minder, omdat ik een afscheidsbezoek moest gaan brengen aan vrouwelijke landgenooten, die ter Tentoonstelling te Vincennes hebben bewezen, dat zij er mogen zijn.

„Bocatan” zou op dien dag de deuren van hare prachtige inlandsche woning, waarover alle bezoekers met waardeering spraken, sluiten en het Bestuur had ons voor de laatste maal op een smakelijk kopje Java-thee met lekkere stroopwafeltjes en ander Indisch gebak genoodigd.

De Presidente dezer voor onze koloniën zoo belangrijke Vereeniging, want zij zorgt er immers voor, dat die mooie inlandsche volkskunst behou-

Nagekomen Berichten.

J. A. MONOD DE FROIDEVILLE

BELASTINGADVISEUR

WIJNSTRAAT 91 - ROTTERDAM

TELEFOON 54780

5615

VOORLICHTING EN BIJSTAND IN ALLE

— FISCALE AANGELEGENHEDEN —

den blijft en dat deze in Europa meer en meer gewaardeerd zal worden, was tevreden over de bereikte resultaten. Van de hier aanwezige Nederlandsche autoriteiten had zij alle medewerking ontvangen. Wat zéér aardig was en door haar dan ook bijzonder op prijs werd gesteld, dat vele jonge dames uit de Nederlandsche kolonie te dezer stede aan haar oproep bij het begin der Tentoonstelling om haar elken dag behulpzaam te zijn bij het schenken van thee (en daarna kopjes wasschen) met genoegen hadden gevolg gegeven en zonder daarvoor natuurlijk eenige geldelijke vergoeding te ontvangen.

Onze Gezant alhier, die een drukken tijd achter den rug heeft, want er zijn aan zulk een tentoonstelling zooveel moeilijkheden, en vooral na den noodlottigen brand, verbonden, kwam ook nog even een kopje thee drinken en afscheid nemen. Het verheugde allen te kunnen constateeren, dat deze sympathieke vertegenwoordiger der Nederlandsche belangen in Frankrijk, naar het schijnt, weer in goede gezondheid verkeert.

Het Nederlandsche Paviljoen was prachtig, maar hoeveel flinke mannenhanden hebben daaraan medegeholpen? Voor de origineele inzending van „Bocatan” kan men geen woorden van lof genoeg vinden, vooral omdat dit bijna uitsluitend het werk van „eene” vrouw is. Alléén degenen, die wel eens werk in den vreemde ondernomen hebben en daardoor met de vele bezwaren en moeilijkheden daaraan verbonden, bekend zijn, zullen dit werk eener Nederlandsche vrouw eerst op zijn volle waarde kunnen waardeeren.

Ik ben zéér zeker de spreektrampet veler vrouwelijke landgenooten, zoowel hier ter stede als in Nederland, als ik de hoop uitspreek, dat wij spoedig den naam der Voorzitster van „Bocatan”, die zoo'n groot organisatietalent heeft getoond tijdens de Internationale Koloniale Tentoonstelling te Vincennes, waarvan de poorten nu gesloten zijn, onder de onderscheidingen in de Staatscourant vermeld mogen vinden.

J. THIERRY KEMPF.

Parijs, 15 Nov. 1931.

*) Aangeboden.

Berichten der Afdeelingen

Van de afdeeling Twente.

Ofschoon ondervolgend rondschrjven er een is van een afdeelsbestuur aan zijn leden gericht, zoo komen daarin enkele punten voor van welke de kennisneming ook voor de overige afdeelingen van belang geacht kan worden en de plaatsing in extenso, derhalve aanbevelenswaardig is.

MEDEDEELINGEN

aan de leden der Afdeeling „Twente” der Vereeniging „Oost en West”.

Van het Hoofdbestuur. Uit een oogpunt van bezuiniging deed het afdeelsbestuur op de hoofdbestuurvergadering van 31 October j.l. het voorstel, om de afdeeling Twente op te heffen en de leden over te schrijven bij de algemeene leden. Het Hoofdbestuur heeft dit voorstel echter niet aangenomen, omdat het vooralsnog een voortdurend contact met Twente van grooter belang achtte dan de geldelijke besparing, door opheffing der afdeeling te verkrijgen. Zoowel afdeelsbestuur als hoofdbestuur-vertegenwoordiger

VEREENIGDE OCTROOIBUREAUX

BEËEDIGDE OCTROOIBEZORGERS

H. J. KOOY - Ir. H. J. J. WEURMAN

BEZUIDENHOUT 69 'S-GRAVENHAGE

TELEFOON 772080 772081 772082

AANVRAGEN VAN OCTROOIEEN VOOR UITVINDINGEN EN DEPONEEREN VAN HANDELS- EN FABRIEKSMERKEN IN ALLE LANDEN. 5204

Ruwe Huid } **PUROL**
 Ruwe Handen } Doos 30 cent.
 Ruwe Lippen } Bij Apoth. en Drogist

5492

werden daarom gezocht, hunne functies te willen blijven waarnemen.

Uitgaven der Vereeniging. Dezen zomer verscheen het werkje: „Onze Overzeesche Gewesten”, een beknopte schets van de beide Indiën, voor de Nederlandse jeugd geschreven en uitgegeven door de Vereeniging „Oost en West”. Dit werkje — dat groote financiële offers vergde — werd in een oplage van 30.000 ex. gratis verspreid over alle lagere scholen in Nederland, zoodat gemiddeld per school een viertal exemplaren kon worden uitgereikt aan de beste leerlingen der hoogste klassen.

Een tweede uitgave, getiteld „Curaçao”, is tegen 25 cts verkrijgbaar bij het Informatie-bureau van Oost en West, Korte Voorhout 6. Het deelt zeer beknopt en zakelijk aan de hand van de laatste gegevens mede al datgene, wat betrekking heeft op het verblijf in dit gebiedsdeel.

Studie-commissie der vereeniging „Oost en West”. Telkens blijkt, dat leden van Oost en West en verlofgangers in Nederland, wier kinderen in Holland voor studiedoelinden zullen achterblijven, niet op de hoogte zijn van het bestaan der studiecommissie onzer vereeniging. Hoogstwaarschijnlijk is het voor velen onder hen van het hoogste belang, dat ze bekend zijn met den aard der bemoeienissen en de werkzaamheden van de gedelegeerden der commissie. De afdeelingsecretaris (J. J. Hansma, Groen van Prinstererlaan 37, Enschede) of de gedelegeerde (Prins Mauritsplein 23, Den Haag) zullen gaarne verdere inlichtingen geven.

Armenzorg. De groote werkloosheid maakt in Indië thans ook zeer veel slachtoffers, waaronder o.m. een ernstig gebrek aan kleding heerscht. Allen, welke op dit oogenblik ongebruikte Indische kleding bezitten (vooral heerenkleding), worden daarom uitgenoodigd, deze te willen afstaan en toe te zenden aan het adres van den heer E. M. Harsveldt, Orchideestraat 28, Den Haag. Toezending kan desgewenscht ongefrankeerd (als vrachtgoed) geschieden. Menigeen, reeds jaren terug uit Indië, bewaart zijne kleding nog uit een soort piëteit of met de vage bedoeling, deze „later” nog eens noodig te kunnen hebben. De laatste jaren echter is ook in Indië de heerenmode zoozeer veranderd, dat het dragen van de tot voor kort gebruikelijke heerenkleding reeds nu slechts weinig meer voorkomt en de thans nog bewaarde kleding binnen enkele jaren dus waardeloos is geworden. Zendt deze dus thans, dan kan ze in een dringende behoefte voorzien.

Van het afdeelingbestuur. Voordrachten, uitsluitend voor de leden onzer afdeeling, blijken niet gegeven te kunnen worden wegens gebrek aan toehoorders. Het afdeelingbestuur heeft daarom contact gezocht en gevonden met andere vereenigingen, waardoor in samenwerking met de V. U. te Enschede een tweetal lezingen kan worden gehouden en wel door Prof. van Vuuren op Donderdag 12 November over: De industriële ontwikkeling van Ned. Indië, en door den heer L. D. Petit op Maandag 15 Februari over Siam (met films en lichtbeelden). Beide lezingen vinden plaats in de gehoorzaal van de V. U. des avonds 8 uur. Leden van V. U. en Oost en West hebben toegang tegen betaling van 25 ct. op vertoon van lidmaatschapskaart, op vertoon van beide kaarten gratis toegang. Er kunnen geen plaatsen gereserveerd worden voor een van beide groepen afzonderlijk, zoodat tijdig kaarten nemen aanbevolen moet worden.

Tezamen met de afd. Enschede—Lonneker van de Nederlandsche Vereeniging van Huisvrouwen geeft onze afdeeling nog een derde avond, en wel op Vrijdag 18 December a.s., des avonds 8 uur eveneens in de V. U. Spreker is de heer Johan Koning, onderwerp: „De vrouw in Ned.-Indië. De toegang tot deze lezing met lichtbeelden is gratis voor de leden van beide afdeelingen, die tevens belangstellenden mogen introduceren voor zoover er plaatsruimte beschikbaar is.

Lidmaatschap „Oost en West”. Verre hoven plaatselijke of ideeële vereenigingen gaat het belang van het voortbestaan van den band, welke Nederland met de Indiën bindt. Zonder Oost en West zou Nederland, juist in deze crisistijden, een „Randstaatje” zijn van geen grootere betekenis als in overeenstemming zou zijn met zijn bescheiden oppervlakte en bevolkingscijfer, een quantiteit négligeable dus in den zwaren internationalen strijd. Het versterken van den band is een kwestie van zelfbehoud. De vereeniging Oost en West beoogt als éénig streven, zonder éénige bijgedachte, deze versterking. Steunt ons dus.

Het Bestuur der Afdeeling Twente.

Afdeeling Amsterdam.

H.H. Secretarissen der verschillende afdeelingen. Ondergeteekende heeft van de Directie der N.V. Rotterdamsche Lloyd tot einde December de beschikking gekregen over de film „Hoe de Dempo gebouwd werd”. Deze film welke een kijk geeft op den bouw van

een schip, van af den eersten draadnagel tot op het oogenblik dat het statig zijn eerste reis naar Indië aanvaardt, bestaat uit 7 deelen, totaal 2600 Meter, vult dus een geheelen avond. De heer C. W. Visser, judgezagvoerder van de Rotterdamsche Lloyd heeft zich bovendien bereid verklaard met een kort woord de film in te leiden.

In verband met een goede organisatie, verzoekt ondergeteekende aanvragen in verband met het vaststellen van data tot hem te willen richten.

Ter voorkoming van misverstand wijst ondergeteekende er op dat de film zuiver technisch is.

L. D. PETIT,
 Secr. Afd. Amsterdam,
 Van Breestraat 21.

Op 11 Nov. werd de „Dempo-film” vertoond voor 1000 leerlingen der verschillende Techn. Scholen in het Rembrandt-theater. Waar geen der Afdeelingen (behalve een) gereageerd heeft op mijn mededeeling in het Kol. Weekblad van 22 October ben ik zoo vrij er op te wijzen dat deze film, in samenwerking met andere vereeniging (Mij. van Nijverheid, Nederl. Fabrikaat enz.) voor onze Vereeniging prachtig werk- en tevens propagandamateriaal beteekent.

L. D. PETIT.

Afdeeling Groningen en Ommelanden.

Door het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap alhier zullen in dit seizoen een drietal openbare vergaderingen gehouden worden over: „De Snellius expeditie in Ned. Indië (1930).”

Als sprekers zullen optreden:

11 December: Prof. Ing. F. A. Vening Meinesz te Utrecht over: „De diepzeepeilingen in de Oostelijke bekken.”

26 Januari: de heer P. M. van Riel te De Bilt, leider der expeditie (misschien met film).

Daar de resultaten van deze expeditie in menig opzicht een verrassend licht op dit deel van den Archipel hebben geworpen, beloven deze lezingen zeer interessant te worden en meent ons bestuur met aandrang tot een bijwonen dezer voordrachten te moeten opwekken.

Zooals bekend, hebben alle leden van Oost en West (huisgenooten niet) vrijen toegang tot deze lezingen.

De secretaris,
 J. FRANKE.

Afdeeling Apeldoorn.

Wanneer dit nummer uw huiskamer bereikt, is de „Indische week” bijna voorbij.

Zaterdagavond 21 dezer trad in „La Bordelaise” Raden S. Hardjodiringgo op met zijn „Ardjoeno gezelschap.”

De avond werd geopend met een verklaring van de Wajang Koelit en van de voornaamste figuren. Daarna vertelde spr. de hoofdinhoud van de Lakon: Mintaraga, waarna deze in schaduwbeeld werd vertoond.

Na de pauze volgde de voordracht van „Saidja en Adinda” uit de „Max Havelaar” en ten slotte werd een volksdans uitgevoerd.

Ik waag mij niet aan een bespreking, noch aan een psychologische ontleding.

De wijze waarop de heer Hardjodiringgo een stukje tracht te geven van de „Indische” ziel, is ver boven mijn lof verheven. Ik kan alleen zeggen: „Laat hem ook eens voor uw afdeeling optreden.” Een langdurig, krachtig applaus gaf uiting aan de algemeene waardeering. Maar, waarom waren er maar 189 bezoekers? veel en veel te weinig en voor de kunst die geboden werd... en voor de kassen der vereenigingen, die deze voorstelling financieren.

Wij — „Oost en West” — kunnen er uit leeren, dat er nog heel wat te doen valt, en dus... gaan we door!

De tentoonstelling... is u er geweest? Toen ik er Zaterdagmiddag met den heer Hardjodiringgo was... waren wij de eenige bezoekers. Zaterdag (28 Nov.) is de laatste dag... en u kunt er met uw heele gezin op vertoon van uw contributiekaart gratis in! Misschien vindt u er ook nog een aardig cadeau, waar u een der uwen met St. Nicolaas of Kerstmis, mede kunt verrassen.

Donderdagavond 17 December 8 uur in La Bordelaise De K. L. M. avond!

INFLUDO

is een wetenschappelyk samengesteld preparaat, dat het verloop van GRIEP en INFLUENZA byzonder gunstig beïnvloedt. Bij tijdig gebruik zullen gevaarlyke complicaties vermeden worden, of, indien ze toch mochten optreden, een zeer gunstig verloop hebben — Prys f.090. Vraagt prospectus; verkrijgbaar in elken apotheek. —

HANDELSONDERNEMING WELEDA-SHAGE

5624

Aangiften, schriftelijk, voor de *Indische Leergang*, met toezending van f 2.— voor leden en begunstigers van O. en W. en f 3.— voor andere belangstellenden, voor of op 10 December a.s.

De secretaris-penningmeester:
 J. C. BAARS,
 Jagersw. 42, postgiro 93038, tel. 1358.

Mededeelingen

VAN HET HOOFDBESTUUR.

Aan de leden der afdeeling Den Haag van „Oost en West”.

In het belang der administratie en ter vermindering van omslachtigheid wordt men beleefd verzocht de jaarlijks verschuldigde contributie rechtstreeks te voldoen aan den Secr.-Penningmeester der afdeeling Den Haag, den heer J. C. Baudoin, Jac. Hopstraat 12, Den Haag, giro no. 135120 — en dus niet aan het Algemeen Secretariaat.

Regeling Schoolgelden.

Na onderzoek is gebleken dat van een in te stellen actie om te geraken tot een billijker regeling der heffing van schoolgelden voor kinderen wier ouders in de Indiën, verblijf houden, geen succes te verwachten is.

Informatie-Bureau.

Het Informatie-bureau der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag, is dagelijks geopend van 10—12 en van 2½—4 uur (des Zaterdagds alleen tot 12 uur).

Van het Informatie-bureau.

Verkrijgbaar ad f 0.25 „Curaçao”, naar de laatste gegevens bewerkt door het Bestuur der afdeeling aldaar, welker secretaris, de heer H. J. C. Bodenburg Hellmund gaarne bereid is verdere informatieën omtrent Curaçao aan belanghebbenden te verstrekken.

Adresverandering.

Den leden wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering, hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland, aan den Administrateur der Vereeniging, Korte Voorhout 6, Den Haag; in O.-Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den heer L. M. F. Plate, Bromostraat 9, Malang; in Suriname aan den W. K. A. baron van Lynden, voorzitter der afdeeling; en in Curaçao aan den heer H. J. C. Bodenburg Hellmund, Secretaris der aldaar gevestigde Afdeeling.

VAN DE REDACTIE.

Aan de Medewerkers.

De eerstvolgende redactie-bijeenkomst vindt plaats Maandag 7 December a.s., 's middags 4 uur in het gebouw van „Oost en West”, Korte Voorhout 6.

Kerst- en Nieuwjaarsgesprekken met Indië.

Van heden af tot en met 31 December a.s. bestaat gelegenheid tot het aanvragen van Kerst- en Nieuwjaarsgesprekken met Ned.-Indië.

De gespreksduur bedraagt 2 minuten, de kosten f 15.— voor Java en Madoera en f 18.— voor Noord-Sumatra. In geval van geen gehoor, weigering of intrekking zijn, evenals voor gewone gesprekken voorbereidingskosten ad f 2.50 verschuldigd.

Met de afwikkeling der gesprekken wordt 21 Dec. aangevangen in volgorde van aanvraag. Er zal echter zooveel mogelijk rekening worden gehouden met wenschen om op een bepaalden dag te spreken.

Op Zondagen is de dienst gesloten; op de beide Kerstdagen en Nieuwjaarsdag kunnen alleen Kerst- en Nieuwjaarsgesprekken worden gevoerd van huis uit, voor zoover de kantoren van aansluiting op die dagen zijn opengesteld, en in de spreekcellen te Amsterdam en te 's-Gravenhage.

Het verdient aanbeveling de gesprekken zoo tijdig mogelijk aan te vragen, terwijl er uitdrukkelijk op wordt gewezen dat in verband met het karakter van deze gesprekken, behandeling van zakelijke aangelegenheden niet is toegestaan.

Voornaamste Bioscoop-Nieuws.

CENTRAAL THEATER, DEN HAAG, Lange Poten 41.

„City-Lights”.

Iedere leeftijd.

Rolverdeeling:

Een blind meisje Virginia Cherrill.
Haar Grootmoeder Florence Lee.
Een excentrieke millionair Harry Myers.
Zijn huisknecht Allan Garcia.
Een bokser Hank Mann.
De vagebond Charlie Chaplin.

KORTE INHOUD.

De vagebond uit deze film is het voorwerp van de spot der bewoners van de groote stad. Doelloos dwaalt hij door de straten, totdat hij in contact komt met 't blinde meisje, dat bloemen verkoopt op een van de groote boulevards. Zij voelt zich aangetrokken tot den vagebond en haar toegenegenheid is voor hem een troost in zijn ledig en aan liefde arm leven.

In de duisternis der donkere grachten zet hij zich neder om te droomen van zijn liefde. Maar hij wordt in zijn mijmeringen gestoord door de komst van een millionair, die zich gereed maakt om in zijn dronkenschap zelfmoord te plegen. De vagebond redt hem het leven, waardoor ze samen vriendschap sluiten.

Als het meisje niet op haar gewone plaats verschijnt, verneemt de vagebond, dat ze ernstig ziek is. Haar oude grootmoeder tracht haar plaats in te nemen, maar met weinig succes. De vagebond begeeft zich naar den millionair om aan zijn woning te vernemen, dat hij naar Europa vertrokken is. Maar de zwerver heeft geld noodig om het meisje te helpen en dus besluit hij om te gaan werken. Hij krijgt een baantje als vuilnisman, maar buiten zijn schuld raakt hij die betrekking weer kwijt. Geheel terneergeslagen dwaalt hij door de straten, in de hoop, een nieuwe betrekking te vinden, als hij onverwachts weer voor den millionair staat, die, teruggekeerd uit Europa, ouder gewoonte weer geheel door den drank beneveld is. Ze sluiten opnieuw vriendschap en de millionair neemt den zwerver mee naar zijn huis.

De zwerver vertelt van het meisje en haar blindheid en de millionair geeft hem een groot bedrag om haar te doen genezen. Maar twee inbrekers hebben zich in de kamer verscholen. Ze vallen den millionair aan en berooven hem. Gedurende de worsteling tracht de zwerver te ontsnappen met het geld, dat hij zoo juist heeft gekregen; maar

Marten N. Damstra, Heraldicus
Kapelstraat 46 Utrecht (Nederl.)
belast zich met het opsporen tekenen
in fraaie kleuren, heraldisch juist, van

FAMILIE-WAPENS,

schildert WAPENS op GLAS (medallions gew. i. lood)
op zware SHANTUNG voor KUSSENDEKKELEN en
op STRAMIEN als borduurpatroon; GRAVEEREN van

CACHETTEN en ZEGELRINGEN.

Lossen STEENEN met WAPENGRAVURES.

Biljke prijzen. Dankbetuigingen uit Indië.

5523

Het aangewezen adres voor gebruikte en nieuwe **AUTOMOBIELEN** is **P. KIEFT**, Zeevaluwstraat 2-2a, einde Houtrustweg. Tel. 555068. Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”. Tevens expert van alle Automobielen. 5263 In- en verkoop van nieuwe en gebruikte Automobielen

DANSLESSEN met direct resultaat. **MISS ELLEN.**

Bij gez. dansclubje kunnen zich nog enkele Dames en Heeren aansluiten. **DE SILLESTRAAT 171**, Bezuidenhout, 's-Gravenhage. Telefoon 720435. 5307 Aanbevolen adres voor leden van „Oost en West”.

N.V. Haagsche Boazbank

Molenstraat 45 & Telefoon 115903 Den Haag

Rente Spaarkas 3 1/2 %
Rente Deposito's 2 1/2 tot 4 1/2 %
Rente in Rekening-courant 2 1/2 %

Aan- en Verkoop- van Effecten
Verzilvering van Coupons
SAFE-INRICHTING

De Directie: **Mr. J. A. DE WILDE**
M. A. POTTER

5439

„TIJMSTRA'S SCHOLEN" (N.V.)

SWEELINCKSTRAAT 17 — DEN HAAG

H. B. S. - 5-j. cursus - H. H. S.

Meer Individueel Onderwijs voor Jongens en Meisjes

5575

Wij lossen al Uwe onderwijsmoeilijkheden bij aankomst in Holland op

de millionair door den aanval geheel nuchter geworden, zegt, dat hij hem niet kent.

Als de zwerver, na een maandenlange gevangenschap, eindelijk vrijkomt, wekt hij, door zijn gehavend uiterlijk, de spot en de lachlust der jeugd.

Het meisje, dat nu genezen is, is eigenaresse van een mooien bloemenwinkel geworden en juist als ze een fraaie mand bloemen in de étalage plaatst, komt de zwerver voorbij en het noodlot plaatst hem juist voor het venster.

Ze krijgt medelijden met den zwerver, maar grijpt niet, waarom hij haar zoo blijft aanstaren. Ze gaat naar buiten om hem een bloem en een geldstuk te brengen. De bloem neemt hij dankbaar aan, maar het geld weigert hij met beslistheid. Dan neemt ze zijn hand, om er het geldstuk in te leggen. Door haar gevoelszenuwen, die door haar blindheid sterk ontwikkeld waren, ontdekt ze, dat het dezelfde handen zijn, als die van haar weldoener, aan wien ze haar genezing te danken heeft. En nu ziet ze, niet alleen met haar oogen, maar met haar geheele hart.

Bestemd voor uitzending naar Nederlandsch-Indië.

A. W. Mulock Houwer, hoogleeraar aan de Geneeskundige Hoogeschool te Batavia, Roemer Visscherstraat 29, Amsterdam.

Bestemd voor uitzending naar West-Indië.

A. Kaarls, ter beschikking gesteld van den gouv. van Curaçao, om te worden benoemd tot marktmeester te Curaçao, Javastraat 157III, Amsterdam-Oost.

In Nederland aangekomen verlofgangers.

Mej. Ch. J. Holle, te commies o. h. hoofdkantoor van den Pandhuisdienst, Vosmaerlaan 9, Bussum. J. H. Kamps, leeraar bij de H.B.S. te Bandoeng, Torrenlaan 31, Blaricum. C. M. J. Werner, politie-op-

ziener b. d. Alg. Politie, Hoflaan '35, Arnhem. J. Ch. W. Blom, referendaris te kl. bij het hoofdkantoor v. d. Dienst der Belastingen, Emmastraat 54a, Arnhem. T. A. Kandou, gouvernements Ind. arts, te kl. Noodborststraat 20, Leiden. J. J. van der Hoeven, controleur te kl. b.d. P.T.T., Essenburgstraat 79a, Rotterdam. J. C. Poth, gedipl. gezagh. b. h. B.B., Conradkade 20, Den Haag. C. J. Lukaart, gezagh. b. d. Gouv. Marine, François Valentijnstraat 42, alhier. W. F. J. Fels, secretaris 3e kl. b. h. Havenwezen te Belawan, p.a. Ned.-Ind. Escompto Mij.

E. E. v. d. Kam, contr. te kl. b. h. B.B., Emmastraat 76, Loosduinen. A. H. van Zuylen, hoofdcommies b.d. Dienst voor W. & E., P. C. Hooftstraat 2, Amsterdam-Zuid. L. B. Cramer Bornemann, 2e officier b. d. Gouv. Marine, Deurloostraat 70, Amsterdam-Zuid. W. H. E. Schreuder, leeraar a. d. Middelbare Landbouwschool te Buitenzorg, v. Weede van Dijkveldstraat 37, Den Haag. J. Horst, contr. te kl. b.h. B.B., Linnaeuskade 9I, Amsterdam-Oost. C. C. C. Meriba, griffier van de Koloniale Staten, Edisonstraat 102, Den Haag. J. C. Gerding, agent van politie te kl. in Suriname, Nw. Heerengracht 141 II, Amsterdam. C. E. Simons, onderwijzers van bijstand aan de Oranjeschool te Paramaribo, Beethovenstraat 49, Amsterdam. A. Keur, Koloniaal ontvanger en betaalmeeester, tevens ontvanger der invoerrechten en accijzen in Suriname, Wateringhstaat 22 b, Rotterdam.

Met Pensioen.

H. Baron, leeraar b.d. Techn. School te Bandoeng, Morschsmgel 8, Leiden; G. A. Degens, inspect. hoofd v. d. Spoorwegtelegraafdienst b.d. Staatsspoor- en Tramwegen, Cameliastraat 20a, Hilversum; mr. dr. M. E. Klein, Raadsheer in het Hooggerechtshof van Ned.-Indië, Starinstraat 30, p. a. mevr. Duppen, Nijmegen; G. Ebes, dir. v. h. Ond. b. d. Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst, Beeklaan 435, p. a. van Meerbeek, Den Haag; Th. W. Grondijs, assistent-resident van Gorontalo, Berkstraat 26, van 1 Dec. 1931 af Nieboerweg 224, Den Haag.

Mutatiestaat van 18 tot 25 November '31

Nieuwe Leden:

Mejuffrouw C. Hollen, Amsterdam, Molukkenstr. 115 III.
K. C. van Nes, Landschap-architect, Apeldoorn, Sophiapark 2.

Voorgesteld door:

Secretaris Afd. Amsterdam.
den heer H. A. Schoonhoven te Apeldoorn.

Afschrijvingen:

F. H. Meihuizen, arts, Rotterdam, Westzeedijk 126f.
Mevrouw de Weduwe Hermanides, Haarlem, Duvenvoordestraat 26.

Mevrouw B. de Vos—Kooistra, Nijmegen, Groesbeeksche Weg 174.
Mejuffrouw J. Pilon, Amsterdam, Willemsparkw 9.

R. I. P.

Jhr. L. Th. Hora Siccama, Oud-Lid v.d. Raad van Indië, Den Haag, Surinamestraat 17.

Adresveranderingen:

Mevrouw de Weduwe C. Jesse—Catoire, van: Den Haag, Aucubastraat 20, naar: Amsterdam (Z.), Noord-Amstellaan 209 I, p.a. familie Cransberg. f 5.—
Dr. W. G. N. van der Sleen, Haarlem, van Stooftsteeg 1, naar: Leeghwaterstraat 14.
P. te Wechel, Oud-Kapitein N.-I.-L., Arnhem, van: Hotel Sonsbeek naar: Röellstraat 5.
B. van Drimmelen, Notaris, Apeldoorn, van: Anna Paulownastraat 20, naar: Generaal van der Heijdenlaan 62.
G. J. Swaluë, van: Voorburg, Flaviusstr. 4, naar: Den Haag, H.T.O. Kamer 514.

E. J. Schoneveld, Employé C.P.I.M., van: Curaçao, Kortijnweg, naar: Den Haag: Haagweg 655 (Loosduinen) f 5.—
Mr. J. H. Heslinga, van: Soerabaja, naar: Batavia-Centrum, Laan Trivelli 3.
G. O. V. Mallien, Resident, van: Weltevreden, naar: Bandoeng: Prins Hendrikstraat 5.
L. E. van Hecking Colenbrander, Ass-Resident, thans te Tjiandjoer.
Mevrouw C. E. M. Wijers—Hoorweg, Den Haag, Archimedesstraat, van 62, naar: 75.
J. W. IJerman, Oud-Hoofdingenieur S.S., van: Wassenaar, naar: Den Haag, Alex. Gogelweg 41.